

BEGRIPPENLIJST

4 Korte financiële samenvatting

- 4 Baten en lasten
- 5 Bestedingspercentages
- 6 Reserves en fondsen

7 Onze missie, visie en strategie

- 7 Wie zijn we en wat willen we bereiken
- 8 Onze doelen in 2018
- 9 Strategisch meerjarenbeleidsplan
- 12 Belangrijke risico's
- 13 Monitoring en evaluatie
- 13 Fraude

14 Projecten die wij steunen

- 14 Werkwijze en resultaten
- 17 Bezoeken van projecten
- 18 Voorbeelden van goedgekeurde projecten
- 20 Voorbeelden van afgeronde projecten
- 23 Samenwerking met andere organisaties

25 Onze programma's

- 26 Change the Game Academy
- 27 Strategisch partnerschap
- 29 Voorbeelden Change the Game Academy
- 32 Frame, Voice, Report
- 33 Voorbeelden Frame, Voice, Report!

35 Communicatie

- 35 Vergroten naamsbekendheid
- 36 Vergroten betrokkenheid
- 39 Klachten

40 Fondsenwerving

- 42 Baten van particulieren
- 42 Andere baten

43 Organisatie

- 43 Personeel
- 44 Ontwikkeling van de organisatie
- 46 Wijze van toezicht
- 46 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

47 Vooruitblik 2019

48 Bijlagen

59 Jaarrekening

CtGA

Change the Game Academy: programma van Wilde Ganzen waarmee we trainingen en coaching aanbieden aan organisaties in het buitenland om zelf fondsen te werven in eigen land en op te komen voor de eigen rechten.

Lage- en middeninkomenslanden

De huidige omschrijving van wat we vroeger 'ontwikkelingslanden' noemden. Wilde Ganzen volgt de DAC-lijst, die wordt samengesteld door de OECD. De indeling in lage- en middeninkomenslanden zie je hier terug.

LPO

Lokale Partner Organisatie. Organisatie in lage- en middeninkomenslanden die de projecten uitvoert, direct contact heeft met de mensen die in armoede leven en samenwerkt met het POI en Wilde Ganzen.

Nationale partnerorganisaties

Buitenlandse organisaties die de trainingen van Change the Game Academy uitvoeren en coaching geven. Zie voor een complete lijst bijlage 1.

POI

Particulier Ontwikkelings Initiatief. Organisatie of stichting die in Nederland fondsen werft en samenwerkt met Wilde Ganzen om projecten in het buitenland te laten slagen.

Werelddoeners

Iedereen die de armoede in de wereld wil aanpakken. Of je nou actief betrokken bent bij een ontwikkelingsproject, een project steunt of zelf in armoede leeft en je eigen leven wilt verbeteren: iedere werelddoener maakt de wereld een beetje mooier.

Wilde Ganzen wil het leven van mensen in armoede verbeteren. Dat is ons doel. Maar welke mensen zijn dit dan? Wat is armoede? Hoe verbeteren we hun leven? Wanneer is een project gelukt? Hoe weten we zeker dat een project ook in de komende jaren succesvol blijft en wat hebben mensen nodig om minder afhankelijk van hulp te worden?

De wereld verandert

Wilde Ganzen bestaat inmiddels al meer dan zestig jaar en er werken hier mensen met veel kennis van ontwikkelingssamenwerking. Toch vinden wij het juist belangrijk om bovenstaande vragen telkens opnieuw op tafel te leggen. Want de wereld verandert. De bevolking neemt toe, mensen gaan meer en meer in steden wonen en landen die voorheen erg arm waren, zien hun economie groeien. Ook is er vooruitgang geboekt op het vlak van gezondheidszorg, onderwijs, drinkwatervoorzieningen en op een groot aantal andere gebieden.

Tegelijkertijd kalven democratische waarden af, groeit de ongelijkheid tussen arm en rijk, zijn er veel vluchtelingenstromen en hebben de gevolgen van de klimaatverandering groot effect op de ontwikkeling van lage- en middeninkomenslanden.

Minder afhankelijk van buitenlandse steun

Onze werkwijze moet op al deze ontwikkelingen aansluiten, zodat we zoveel mogelijk kunnen berei-

ken. Op de markt is uw gulden een daalder waard, was vroeger een bekende slogan. Zo moet het ook bij Wilde Ganzen zijn: met uw steun aan onze organisatie willen we niet alleen zo veel mogelijk mensen concreet helpen met een school of een waterput. We willen ze ook helpen om meer zelfredzaam te worden en minder afhankelijk van buitenlandse steun.

In 2018 hebben we mooie resultaten geboekt. We hebben 330 nieuwe projecten gesteund en in meer landen en in meer talen trainingen gegeven via onze Change the Game Academy. Met alle medewerkers hebben we daarnaast vastgesteld wat onze plannen zijn voor de periode 2019 tot en met 2021. Over de vragen die ik aan het begin stelde hebben we intern gediscussieerd en dat heeft geleid tot een aangepaste visie en doelstelling. Op de volgende pagina's leest u daar meer over.

Met dank aan alle donateurs, duizenden enthousiaste Nederlanders, gedreven trainers en vrijwilligers in het buitenland hebben we in 51 landen dit jaar weer veel mensen gemotiveerd om op eigen kracht hun situatie en toekomst te verbeteren. Daar ben ik trots op!

Kees de Jong

directeur

Baten en lasten

Bedragen x 1.000	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Baten particulieren	7.380	6.853	8.779
Baten bedrijven	76	100	44
Baten van loterijorganisaties	989	900	925
Subsidies van overheden	675	1.397	716
Baten van andere organisaties zonder winststreven	9.046	9.445	7.694
Totaal baten	18.166	18.695	18.158
Besteed aan doelstelling	15.749	16.024	15.281
Wervingskosten	2.239	2.926	2.153
Kosten beheer en administratie	649	878	793
Totaal lasten	18.637	19.828	18.228
Saldo van baten en lasten	-471	-1.133	-70

De baten uit particulieren in 2018 bedragen 8,8 miljoen. Hiervan bestaat 4,8 miljoen uit giften en donaties. Dit is 0,6 miljoen euro meer dan begroot. De baten uit giften en donaties zijn grotendeels terugkerend.

De giften en donaties van particulieren zijn voor ongeveer de helft afkomstig van vaste donateurs. Dit deel is in de laatste jaren fors gegroeid. Direct mailings, telemarketingacties en de continue stroom communicatiemomenten zorgen voor een goede en stabiele inkomstenstroom. Vooral de inzet om donateurs te vragen een periodieke schenkingsovereenkomst aan te gaan met Wilde Ganzen, heeft goede resultaten opgeleverd en draagt bij aan het stabiele karakter van de inkomsten. De inkomsten uit nalatenschappen waren 4 miljoen euro. Dit is 1,4 miljoen euro hoger dan verwacht.

Van organisaties zonder winststreven hebben we 7,7 miljoen euro ontvangen. Er was een bedrag van 9,4

miljoen begroot. De baten van vermogensfondsen zijn met ruim 2 miljoen euro iets minder dan we hadden verwacht, we hadden 2,5 miljoen euro begroot. Dit zijn voor het grootste deel geoormerkte giften voor een project: giften die we uitsluitend gebruiken om onze bijdrage aan een project te financieren.

De doelstelling om extra baten binnen te halen voor het financieren van het programma Change the Game Academy is lastig gebleken. Hierdoor zijn de baten lager uitgekomen dan begroot.

Van overige organisaties hebben we 5,6 miljoen ontvangen. Dat dit bedrag lager is, is mede veroorzaakt door lagere baten afkomstig van de particuliere ontwikkelingsinitiatieven waarmee Wilde Ganzen samenwerkt.

De baten van bedrijven, de Nationale Postcode Loterij en de subsidies van overheden zijn in lijn met 2017. Er is in 2018 geen sprake geweest van grote eenmalige inkomsten.

Bestedingspercentages

% van de lasten	Doelstelling	Werkelijk 2017	Begroting 2018	Werkelijk 2018
Besteed aan doelstelling	84	84,5	80,8	83,8
Wervingskosten	12	12	14,8	11,8
Kosten beheer en administratie	4	3,5	4,4	4,4
% van de baten				
Wervingskosten	12	12,3	15,7	11,9

De besteding aan de doelstelling in 2018 is 15,3 miljoen. Dit is 0,7 miljoen lager dan begroot. Er zijn minder projecten goedgekeurd en met een lagere premie dan in 2017 en hierdoor zijn de bestedingen aan projecten afgenomen. De bestedingen aan programma's zijn hoger uitgevallen dan begroot. De reden is dat er in 2018 contracten voor meerdere jaren zijn aangegaan met nationale partners. De verplichtingen voor de hele contractperiode zijn in 2018 verantwoord.

De wervingskosten en kosten Beheer en Administratie zijn vergelijkbaar met 2017. In 2018 heeft er een een-

malige afwaardering van het pand aan de Heuvellaan plaatsgevonden voor een bedrag van 156.000 euro. In verband met de verkoop van het pand in 2019 is ons kantoor gewaardeerd tegen de lagere opbrengstwaarde.

De gewenste verhouding tussen de bestedingen is in 2018 door de Raad van Toezicht opnieuw vastgesteld en is grotendeels gerealiseerd. Het percentage dat we besteed hebben aan kosten Beheer en Administratie is weliswaar hoger uitgekomen dan gewenst, maar als er rekening gehouden wordt met de eenmalige afwaardering van het pand, dan is de overschrijding minimaal.

Reserves en fondsen

De omvang en het verloop van onze reserves zijn terug te vinden in de jaarrekening. Wilde Ganzen heeft in 2018 de volgende reserves:

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is de dekking van risico's op korte en middellange termijn en zorgt ervoor dat Wilde Ganzen ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De continuïteitsreserve bestaat uit een reserve voor doorlopende organisatiekosten. De hoogte is gebaseerd op de bestaande jaarlijkse personeelskosten met een opslag van 50% voor overheadkosten.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves is door de bestuurder bepaald en is geen verplichting. Het bestuur kan deze beperking zelf opheffen. De bestemmingsreserves bestaan uit:

- bestemmingsreserve Activa Bedrijfsvoering: de omvang van deze reserve is gelijk aan de waarde van de materiële vast activa;
- bestemmingsreserve Projecten: het uitgangspunt is dat de toezeggingen nog minimaal een jaar kunnen worden aangegaan. De omvang van deze reserve is vastgesteld op basis van het toegekende premiebedrag. In 2018 is er 3,15 miljoen euro aan premie toegekend. De reserve is daarom opgehoogd naar dit bedrag;
- bestemmingsreserve Eigen bijdrage Programma's: het uitgangspunt voor de omvang van deze reserve is dat de eigen bijdrage aan de programma's nog minimaal een jaar kan worden gefinancierd. Het bedrag aan verstrekte subsidies en bijdragen aan programma's in 2018 is ruim 3 miljoen euro. Een bedrag van 716 duizend euro hiervan is gefinancierd uit subsidies van overheden. De eigen bijdrage aan programma's in 2018 is op basis hiervan dus 2,3 miljoen euro. In 2018 is de reserve opgehoogd naar 1,4 miljoen euro;
- bestemmingsreserve Nog af te wikkelen Nalatenschappen: deze reserve is gevormd in verband met de verwerking en waardering van nalatenschappen belast met vruchtgebruik. De hoogte van deze reserve is gelijk aan de waardering van de betreffende nalatenschappen.

Beleggingsbeleid

Het vermogen van Wilde Ganzen wordt op niet-risicovolle wijze beheerd. Doelstelling van het beleggingsbeleid is duurzaam vermogensbeheer, gericht op vermogensbehoud. De beleggingshorizon is middellang tot lang, dat wil zeggen langer dan vijf jaar. Voor de beleggingsportefeuille geldt dat het minimale belang in zakelijke waarden 20% en het maximale belang 40% is. Het belang in vastrentende waarden is minimaal 60% en maximaal 80%. Minimaal 30% van de vastrentende waarden zal bestaan uit beleggingen in staatsleningen of leningen met een expliciete garantie van een overheid met een minimale rating van AA- of Aa3. In overleg met de vermogensbeheerders is afgesproken dat met een lager percentage van vastrentende waarden mocht worden volstaan.

Bij de keuze van de beleggingen wordt niet uitsluitend gekeken naar financiële criteria, maar ook naar niet-financiële uitgangspunten. Respect voor mensen en de aarde is daarbij voor ons belangrijk. Wij volgen de Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen en de Global Compact Criteria.

De directie is verantwoordelijk voor het beleggingsbeleid. De uitvoering is gedelegeerd aan twee vermogensbeheerders. Het mandaat van de beheerder is vastgelegd in een beleggingsstatuut. Dit statuut en de selectie van de vermogensbeheerders worden goedgekeurd door de Raad van Toezicht. De auditcommissie, bestaande uit leden van de Raad van Toezicht, is verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering van het beleggingsbeleid. De vermogensbeheerders leveren minimaal ieder kwartaal een rapportage aan en minimaal twee keer per jaar wordt er met de vermogensbeheerders overlegd. De auditcommissie wordt in de gelegenheid gesteld om, indien gewenst, hierbij aanwezig te zijn. Minimaal een keer per jaar wordt het resultaat en de samenstelling van de beleggingsportefeuille met de auditcommissie besproken aan de hand van de rapportages van de vermogensbeheerders.

De resultaten over spaar- en beleggingsvormen zijn terug te lezen in bijlage 6.

2 ONZE MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

Wie zijn we en wat willen we bereiken

Wilde Ganzen wil het leven van mensen in armoede verbeteren.

Om wereldwijd armoede aan te pakken, steunt Wilde Ganzen projecten die in lage- en middeninkomenslanden zijn opgezet door de mensen zelf, met hulp van maatschappelijke organisaties uit hun omgeving. Daarbij werken zij vaak samen met enthousiaste en actieve aanpakkers: Nederlanders die een stichting hebben opgezet om vanuit ons land mee te helpen deze projecten te realiseren.

Jaarlijks steunen wij honderden van deze kleinschalige projecten met geld, advies, expertise en ons netwerk. Voor een blijvend resultaat maken we ons daarbij sterk voor duurzaamheid en zelfredzaamheid van mensen en organisaties uit hun omgeving. We willen niet alleen een school bouwen, maar ook zien dat het onderhoud is geregeld, dat er goede leraren zijn en goed getrainde schoolbesturen en ouderraden.

WAT IS ARMOEDE?

Honderden miljoenen mensen over de hele wereld leven in armoede. Gemiddeld heeft deze groep mensen 3,10 dollar per dag te besteden. Moeten zij rondkomen van minder dan 1,90 dollar per dag, dan spreken we van extreme armoede.

Gelukkig leven steeds minder mensen in extreme armoede. Waren er in 1990 wereldwijd nog 1,9 miljard extreem arme mensen, vandaag zijn dat er rond de 700 miljoen. Een daling van 1,2 miljard! Dit komt door de economische groei in veel landen, het beëindigen van tal van conflicten en door ontwikkelingssamenwerking op het terrein van armoedebestrijding, onderwijs en gezondheidszorg.

Wilde Ganzen helpt mensen in armoede die graag vooruit willen, maar die het nog niet lukt om dit zelf voor elkaar te krijgen.

VISIE

Wilde Ganzen wil een wereld waarin mensen die in armoede leven op eigen kracht hun situatie en hun toekomst verbeteren.

In Nederland wordt Wilde Ganzen gesteund door ongeveer 60.000 donateurs. Daarnaast ontvangen we financiering uit vermogensfondsen, van de Nationale Postcode Loterij en een klein gedeelte via subsidie van de overheid. Met deze inkomsten financieren wij kleinschalige ontwikkelingsprojecten, die stuk voor stuk door onze medewerkers begeleid worden met advies en ons netwerk.

Om zoveel mogelijk mensen in armoede te kunnen helpen, werken we met een groot aantal organisaties samen. In Nederland zijn dat vooral particuliere ontwikkelingsinitiatieven van enthousiaste vrijwilligers. In het buitenland zijn het lokale partnerorganisaties van mensen die in hun eigen land de armoede willen bestrijden. Door het aanbieden van trainingen helpen wij ze om sterke, onafhankelijke en bekwaame organisaties te worden die niet alleen bestaande projecten kunnen voortzetten, maar ook zelf nieuwe projecten starten en opkomen voor hun rechten bij de eigen overheid.

WERKWIJZE

Onze doelen in 2018

Strategisch doel

Wilde Ganzen wil dé organisatie zijn voor alle particuliere ontwikkelingsinitiatieven in Nederland. Wij staan zij aan zij met bevlogen mensen die niet toekijken, maar zelf aan de slag gaan. Wij geloven dat we door samen te werken goede resultaten kunnen bereiken in de bestrijding van armoede in lage- en middeninkomenslanden. Wetenschappelijk onderzoek bevestigt ons in deze overtuiging.

Helaas zien we dat landelijk steeds minder organisaties zich inzetten voor particuliere ontwikkelingsinitiatieven. Voor ons reden om dat juist wel te blijven doen. Dit jaar hebben we maandelijks een bijeenkomst georganiseerd voor nieuwe particuliere ontwikkelingsinitiatieven, waarbij zij hun projectvoorstel kunnen presenteren en van ons feedback krijgen. Tevens zijn dit mooie momenten om onderling van elkaar te leren en kennis uit te wisselen. Verder zijn er vele individuele gesprekken gevoerd en waren we aanwezig bij diverse evenementen, zoals de India Dag op 16 september in

Zaandam, en waren we betrokken bij de Partindag op 29 september.

Verbreden van ons aanbod

Wij willen onze diensten en ons aanbod aanpassen aan de eisen van deze tijd en de veranderende behoeften van particuliere ontwikkelingsinitiatieven en lokale partnerorganisaties.

Zo hebben we dit jaar besloten de criteria voor capaciteitsversterking te verruimen. Hierdoor wordt het voor organisaties mogelijk om een groter deel van het budget te besteden aan trainingen. Ook komen meer organisaties in aanmerking voor een premie van Wilde Ganzen, zoals scholen en kerken. Voorheen konden alleen stichtingen bij ons terecht.

Om fondsenwerving in eigen land te stimuleren is besloten in 2019 een pilot te starten in India, waarbij de lokale partnerorganisatie van ons een premie krijgt op fondsen die in India zelf zijn opgehaald.

Versterken van ons aanbod

Wilde Ganzen wil werken aan verdere professionalisering van de organisatie en ook particuliere ontwikkelingsinitiatieven en hun partners in het buitenland helpen hun werkwijze te verbeteren.

Naast de ervaren medewerkers die we al in huis hadden, hebben we dit jaar nieuwe medewerkers aange trokken om de afdeling Projecten en Relatiebeheer uit te breiden en te versterken. Onze medewerkers gaan regelmatig op dienstreis naar de landen die in hun portefeuille zitten, om het land beter te leren kennen, de situatie ter plekke te aanschouwen en contacten op te bouwen met lokale partnerorganisaties.

Alle particuliere ontwikkelingsorganisaties en hun lokale partnerorganisaties helpen we bij het opzetten van een goed projectvoorstel. Wij hechten vooral aan duurzaamheid van een project, zodat de school, waterput of kliniek er over tien jaar nog steeds staat. Om de kennis van onze partners te vergroten, bieden wij trainingen aan van Change the Game Academy. Hier leren organisaties hoe ze een project het beste op kunnen zetten, hoe je beter kunt monitoren en evalueren, maar ook hoe je lokaal fondsen kunt werven en voor jezelf op kunt komen. Zo streven we ernaar dat lokale partnerorganisaties op den duur zelf nieuwe projecten op kunnen zetten, zonder onze steun.

Uitdragen van onze manier van armoedebestrijding

Wij willen onze manier van armoedebestrijding en het werk van particuliere ontwikkelingsinitiatieven beter op de kaart zetten. Zo moet onze naamsbekendheid vergroot worden en willen we meer draagvlak creëren bij het Nederlandse publiek.

Helaas zien we dat de naamsbekendheid van Wilde Ganzen in Nederland afneemt. Daarom hebben we eind 2018 een campagne gelanceerd om de werkwijze en de successen van Wilde Ganzen over het voetlicht te brengen bij mensen die ons nog niet kennen. U leest meer over onze inzet in de hoofdstukken over Communicatie en Fondsenwerving. In 2019 komt Wilde Ganzen met een grotere naamsbekendheidscampagne.

Een financieel gezonde organisatie

Met meer donaties, het werven van nieuwe donateurs

en het vasthouden van bestaande donateurs willen we verzekerd zijn van een continue inkomstenstroom.

2018 was voor Wilde Ganzen een goed jaar. Er kwamen meer donaties binnen en ook het aantal donateurs nam flink toe. De afdeling Fondsenwerving werkt hard om donateurs vast te houden door hen te informeren over ons werk en de behaalde resultaten. Meer over de middelen die we inzetten leest u in het hoofdstuk over Fondsenwerving.

Meer werkplezier voor medewerkers

Wilde Ganzen wil graag medewerkers faciliteren om optimaal hun werk te kunnen doen, zodat ze met nog meer plezier hun taken uitvoeren en tevredener zijn over Wilde Ganzen als werkgever.

De directie heeft medewerkers dit jaar de mogelijkheid geboden om met een externe coach te praten over werkdruk en werkstress. We zien dat het verzuimpercentage is afgenomen. U leest er meer over in het hoofdstuk Organisatie.

Strategisch meerjarenbeleidsplan

Voor de jaren 2019 tot en met 2021 heeft Wilde Ganzen een nieuw strategisch meerjarenbeleidsplan geschreven. Onze focus richten we daarbij op duurzaamheid en zelfredzaamheid.

Ons streven is dat mensen die in armoede leven niet alleen vandaag geholpen worden, maar dat ze ook de mogelijkheid krijgen zelf hun eigen toekomst te verbeteren. Daar hoort ook bij: minder afhankelijkheid van buitenlandse hulp of mensen.

Onmisbaar voor de succesvolle uitvoering van projecten zijn (meestal kleine) organisaties ter plaatse die 'met de voeten in de klei staan'. Voor een blijvend effect stuurt Wilde Ganzen bij deze organisaties aan op zelfredzaamheid. Aan hen bieden we trainingen om lokale fondsen te werven zodat hun achterban groeit. Daarmee worden deze organisaties minder afhankelijk van buitenlandse hulp. En wij trainen hen om aanspraak te maken op hun rechten bij hun eigen overheid zodat die overheid haar verantwoordelijkheid waarmaakt.

Daarnaast willen we klantgerichter werken en goed luisteren naar het publiek, de donateurs en de particuliere ontwikkelingsinitiatieven.

De beweging die we de komende jaren willen maken:

- minder 'wat' we doen, meer 'waarom': drijfveren,

- passie, trots, motivatie, inspiratie;
- minder over organisaties, meer verhalen van mensen die hier en daar het verschil maken;
- van traditioneel naar innovatief;
- minder statisch, meer beweging;
- voor oud én jong.

Doelstellingen 2019-2021

Met deze specifieke doelen willen wij de komende jaren de beoogde verandering realiseren, in aanvulling op onze reguliere activiteiten.

Hoofddoelstelling

MENSEN IN ARMOEDE ZIJN MEER ZELFREDZAAM IN HUN BASIS-BEHOEFTE EN HUN ORGANISATIES ZIJN MINDER AFHANKELIJK VAN BUITENLANDSE STEUN DOOR TOONAANGEVENDE SUPPORT VAN WILDE GANZEN.

Deze hoofddoelstelling hebben we verder uitgewerkt in drie doelen:

1

MENSEN IN ARMOEDE ZIJN MEER ZELFREDZAAM IN HUN BASISBEHOEFTE

Dit willen we bereiken door de focus te leggen op (lokaal) eigenaarschap over de basisvoorzieningen en op het ontwikkelen van de benodigde (lokale) capaciteit om deze voorzieningen in stand te kunnen houden zonder buitenlands management en buitenlandse financiering.

2

LOKALE PARTNER- ORGANISATIES ZIJN MINDER AFHANKELIJK VAN BUITENLANDSE STEUN

Dit bereiken wij door in dertien landen via onze nationale partnerorganisaties meer en betere online en offline training en begeleiding te bieden aan lokale partnerorganisaties. Daarbij richten wij ons op lokale fondsenwerving, *mobilising support* (lobby en advocacy) en *organizational capacity* zoals ontwikkeld in ons programma Change the Game Academy (CtGA).

Hetzelfde doel van grotere onafhankelijkheid bereiken we ook door in een groeiend aantal landen organisaties 'te belonen' met een premie op de door hen geworven fondsen of met *seed money* voor hun lokale lobby-activiteit. We beginnen met enkele pilots. Ons doel is dat het aantal lokale partnerorganisaties dat aan lokale fondsenwerving doet, in 2021 met 30% en het aantal dat aan *mobilising support* doet met 15% is gestegen ten opzichte van 2018.

3

TOONAANGEVENDE SUPPORT

De komende jaren willen we als Wilde Ganzen meer van buiten naar binnen denken en adequaat inspelen op wat onze doelgroepen van ons willen en verwachten.

Dat betekent minder uitdragen wat wijzelf belangrijk vinden, maar vooral weten wat er speelt in onze omgeving, luisteren naar betrokken Nederlanders, nationale partnerorganisaties, donateurs en het algemene publiek, van hen leren, inspelen op hun behoeften en effectief met hen communiceren.

Belangrijke risico's

De wereld is continu in beweging. Er zijn landen die vroeger heel arm waren en nu een grote economische groei doormaken. Er ontstaan in deze landen middenklassen die mee kunnen helpen hun land op te bouwen. Voor Wilde Ganzen en onze partners is dat een grote kans. Tegelijk zien we ook de verdeling van rijkdom veranderen: een kleine groep in de wereld is extreem rijk, terwijl een steeds groter wordende groep moeite heeft dagelijks de eindjes aan elkaar te knopen. Ook het politieke klimaat en het maatschappelijke draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking is van grote invloed op hoe wij ons werk kunnen uitvoeren.

De belangrijkste risico's voor Wilde Ganzen op een rijtje:

1 KRIMPENDE RUIMTE VOOR MAATSCHAPPELIJKE ORGANISATIES

In veel landen waar onze lokale partnerorganisaties werkzaam zijn, neemt de vrijheid voor maatschappelijke organisaties af. In deze landen hebben ze te maken met negatieve beeldvorming, beperkende regelgeving of zelfs directe vervolging.

Deze trend maakt het voor onze partners moeilijker om hun werk te kunnen blijven doen. Met ons trainingsprogramma Change the Game Academy willen we de capaciteiten van onze partners versterken, zodat ze zelf in gesprek kunnen gaan met lokale overheden. Ook worden binnen Change the Game Academy organisaties getraind in lokale fondsenwerving. Als ze in eigen land of gemeenschap een achterban op weten te bouwen, hebben ze meer geld en staan ze sterker richting de overheid.

2 TERUGLOPENDE PROJECTAANVRAGEN

Wilde Ganzen is voor het totaal aan goedgekeurde projectaanvragen afhankelijk van wat organisaties bij ons indienen. Om het risico van te weinig projectaanvragen te beperken, werken we continu aan

verbetering van onze ondersteuning aan particuliere ontwikkelingsinitiatieven. We organiseren kennismakingsbijeenkomsten, zorgen voor duidelijke stappenplannen op onze website, adviseren bij het uitwerken van een idee tot een concreet projectplan en brengen mensen in contact met andere organisaties die met hetzelfde thema werken.

3 TERUGLOPENDE INKOMSTEN

Wilde Ganzen heeft een grote, oudere achterban. Om voorspelbare inkomsten te creëren, zodat we ook in de toekomst ons werk kunnen blijven doen, zetten wij in op verbreding en verjonging van onze achterban en op het vergroten van het aantal vaste donateurs.

4 PROJECTEN DIE NIET VOLGENS PLAN VERLOPEN

Niet alle projecten hebben een positief resultaat. Af en toe slaagt een particulier ontwikkelingsinitiatief er niet in de geplande fondsenwerving te realiseren en moeten projecten aangepast of ongerealiseerd afgesloten worden. Soms kunnen projecten niet uitgevoerd worden omdat de situatie in de projectregio niet veilig is. Soms lukt het niet met de projectpartners in contact te komen om een eindrapportage te ontvangen. Tevens komt het voor dat projectpartners onderling onenigheid hebben. En helaas komt fraude ook voor. Verder in dit jaarverslag vertellen we hier meer over.

5 REPUTATIESCHADE

Als organisatie stellen we alles in het werk om het vertrouwen van onze donateurs en donoren niet te beschamen. Intern proberen we fouten en problemen te voorkomen door heldere procedures te volgen, onze werkwijze te monitoren en te evalueren en door gelijk actie te ondernemen bij klachten en vermoedens van fraude. Op externe problemen hebben we niet

gelijk vat: een crisis bij een andere ontwikkelingsorganisatie, bijvoorbeeld, straalt af op de hele branche. Wilde Ganzen probeert dit te ondervangen door telkens de boodschap te blijven verkondigen dat wij zien dat onze manier van armoedebestrijding werkt, dat dit wetenschappelijk onderbouwd kan worden en dat ontwikkelingssamenwerking in het algemeen de afgelopen decennia aantoonbaar geresulteerd heeft in positieve resultaten.

Monitoring en evaluatie

Wij willen graag een lerende organisatie zijn en vinden het belangrijk om steeds te kijken naar de resultaten van ons werk. We kijken op basis van inhoudelijke en financiële eindrapportages hoe projecten zijn verlopen en wat de uitkomsten zijn. Geleerde lessen worden geregistreerd, zodat de kennis niet verloren gaat.

Doordat we jaarlijks een groot aantal kleinschalige projecten steunen, is het moeilijk om de impact van elk van deze projecten afzonderlijk te meten. Dit ondervangen we door wetenschappelijk onderzoek te laten uitvoeren door de Radboud Universiteit Nijmegen. Dr. Sara Kinsbergen van de afdeling Culturele Antropologie en Ontwikkelingsstudies is eind 2016 gestart met een onderzoek naar de ontwikkelingen binnen particuliere ontwikkelingsorganisaties. Eind 2019 worden de resultaten gepresenteerd.

Voor het evalueren van trainingen binnen Change the Game Academy werken wij samen met de Britse organisatie INTRAC. Er is een evaluatiestrategie ontwikkeld waarbij gebruik wordt gemaakt van surveys die deelnemers aan de training zowel vooraf als na de training invullen. In 2019 komt INTRAC met een tussenrapportage over de impact van de trainingen.

Fraude

Wilde Ganzen heeft in 2018 een aantal stappen gezet om de risico's omtrent fraude te verminderen. Zo is er een nieuwe fraudeprocedure van kracht gegaan en zijn er maatregelen genomen in de werkprocessen op basis van geleerde lessen.

Dankzij de fraudeprocedure is nu voor alle projectpartners meteen duidelijk hoe er melding kan worden

gemaakt van een vermoeden van fraude en welke maatregelen door Wilde Ganzen genomen kunnen worden.

In 2018 heeft de fraudecommissie drie nieuwe mogelijke fraudezaken in behandeling moeten nemen. Hoe vervelend het ook is om met fraude te maken te hebben, elke zaak biedt ons de mogelijkheid om te leren. In 2018 was er een vermoeden van fraude bij een samenwerkingspartner in Kenia. In samenspraak met de Nederlandse stichting die bij dit project betrokken is, heeft Wilde Ganzen lokaal een onderzoek laten uitvoeren waarbij inderdaad fraude is geconstateerd. Deze zaak is nog in volle gang, terwijl intussen al geleerde lessen worden toegepast in bestaande werkprocessen. Zo zijn wij bezig geweest met een aanpassing in de contracten met projectpartners, waarbij de ambitie is om van de huidige tijdelijke oplossing over te gaan op volledig herziene samenwerkingscontracten in 2019. Ook zijn er nieuwe procedures omtrent de beoordeling van projectrapportages, waarbij Wilde Ganzen aanvullende voorwaarden heeft gesteld in het beoordelen van de rechtmatigheid van bestedingen.

3 PROJECTEN DIE WIJ STEUNEN

Werkwijze en resultaten

Wilde Ganzen steunt mensen die zelf het initiatief nemen om de armoede terug te dringen. In 2018 hebben we met honderden Nederlandse en buitenlandse organisaties gesproken over hun projectvoorstel. Sommige organisaties dienden meerdere voorstellen in. Wij hebben alle betrokkenen advies gegeven bij de opzet van het project en waar nodig in contact gebracht met andere organisaties die met een soortgelijk project bezig zijn. Van alle projectvoorstellen hebben we 231 aanvragen goedgekeurd met een totale projectbegroting van 9 miljoen euro. Daarnaast heeft Wilde Ganzen premie betaald over 99 projecten binnen het Action for Children-programma. Dit programma wordt uitgevoerd door onze nationale partnerorganisaties. In totaal hebben we dit jaar dus 330 projecten gesteund.

Alle projecten die wij steunen zijn in lage- en middeninkomenslanden door mensen zelf opgezet, in samenwerking met maatschappelijke organisaties uit hun omgeving en enthousiaste en actieve werelddoeners.

Wilde Ganzen beoordeelt iedere aanvraag nauwkeurig. Wij bouwen een band op met mensen die zich in Nederland met hun stichting actief inzetten voor ontwikkelingssamenwerking. We leren de partnerorganisatie in het land zelf kennen en we beoordelen het project. We letten daarbij niet alleen op de inhoud, maar kijken ook of lokaal eigenaarschap goed is geregeld, de reguliere kosten gedekt zijn en of het project er over tien jaar nog kan staan. Bij een aanvraag voor bijvoorbeeld de bouw van een school, wordt gelet

op de dekking van de salarissen van de leerkrachten. Hierdoor is onze investering effectief en duurzaam.

Alle organisaties in het buitenland motiveren we om deel te nemen aan trainingen van Change the Game Academy. Hier leren ze hoe ze onafhankelijk kunnen worden van buitenlandse hulp en sterke en bekwame organisaties kunnen worden. Zo streven we ernaar dat mensen in de landen zelf, zonder hulp, nieuwe projecten op kunnen zetten en voor hun eigen rechten kunnen opkomen.

Begroting projecten 2018

	Totale begroting behorend bij deze projecten
2015	€ 9.715.241
2016	€ 9.982.948
2017	€ 10.855.888
2018	€ 9.451.293*

*Dit bedrag is inclusief begroting van projecten Action for Children.

Landenoverzicht

In 2018 steunden we projecten in 51 landen, aangemeld via Nederlandse particuliere initiatieven, lokale en nationale partners.

GOEDGEKEURDE PROJECTEN PER SECTOR

Bezoeken van projecten

Om goed geïnformeerd te blijven over de ontwikkelingsproblematiek in de landen waar we werken en om de organisaties te leren kennen die projecten uitvoeren, gaat een aantal medewerkers van Wilde Ganzen jaarlijks op reis. In 2018 werden in twaalf

landen projecten bezocht en trainingen van onze Change the Game Academy bijgewoond. Bovenal keken medewerkers of ons geld goed besteed wordt en het werkelijk ten goede komt aan de mensen die het nodig hebben.

WANNEER
EEN BEKER
HET VERSCHIL
MAAKT

Adviseur Projecten Sandra van der Berg was in Ghana om resultaten van projecten te bekijken. Samen met Resource Link Foundation bezocht ze drie scholen met nieuwe watervoorzieningen.

Op de eerste school is de nieuwe watertoren aangesloten op twee fraaie kranen vlakbij de klaslokalen waar schoon drinkwater uit komt. Een hele verbetering! Maar nergens zijn bekers. Bij navraag blijkt de school er drie te hebben: een beker per honderd leerlingen. Dat is niet alleen onhandig, maar ook niet echt hygiënisch.

Op de tweede school staan er op de veranda voor de klaslokalen vier emmers met drinkwater waar de kinderen water kunnen halen. Maar ook op deze school zijn maar weinig bekers en bovendien zijn de emmers niet afgedekt. Ook hier is de hygiëne niet optimaal.

Op de derde school heeft ieder kind een waterflesje. Dat lijkt er meer op! Sandra: "Zo'n flesje lijkt een klein detail, maar in de praktijk maakt het een enorm verschil. Dankzij het programma van Resource Link Foundation in samenwerking met Wilde Ganzen hebben alle drie de scholen kranen die werken, maar de toegang tot schoon drinkwater is heel verschillend. De simpele oplossing op de derde school is ook heel goed uit te voeren op de eerste twee scholen. Dat vindt onze partner ook. Er wordt meteen werk van gemaakt. En niet alleen voor deze scholen, maar ook voor de andere scholen waar ze mee samenwerken."

Voorbeelden van goedgekeurde projecten

JONGE ONDERNEMERS IN GUATEMALA: BOUWERS VAN HOOP

Vijftig jongeren in Guatemala komen op voor hun rechten. Ze willen zich verenigen en leren hoe ze met land- en tuinbouw een goed inkomen kunnen verdienen.

“In Guatemala heeft dertig jaar lang een burgeroorlog gewoed”, vertelt Sylvia Ortega-Azurduy. Zij beoordeelt bij Wilde Ganzen nieuwe projectaanvragen. “Mensen in dit land hebben weinig vrijheid gekend. Dat werkt tot nu toe door. Veel inwoners zijn bang om zich te verenigen en voor zichzelf op te komen. Daarom vinden wij dit project ook zo mooi: het biedt jongeren uit de Maya-gemeenschap een perspectief op een betere toekomst.”

Leren ondernemen en samen te werken

Op initiatief van ouders en jongeren uit de gemeente Tukurú is door de Guatemalteekse organisatie Asociación Civil Verdad y Vida een plan bedacht om jongeren te leren hoe ze het land moeten verbouwen en de opbrengst kunnen verkopen. “Wilde Ganzen betaalt mee aan de aanleg van tuinkassen, de aanschaf van gereedschap en kleinvee, zaden en mest”, legt Sylvia uit. “Nog belangrijker vind ik dat we met dit project cursussen op gaan zetten, zodat jongeren niet alleen landbouwtechnieken leren, maar ook bouwers van hoop worden: leren ondernemen, leiding te geven en samen te werken.”

Maya-jongeren staan bij dit initiatief centraal. Sylvia: “Maya’s worden al eeuwenlang achtergesteld in Guatemala, waardoor ze zich minderwaardig voelen. Door zich te verenigen blijven ze hopelijk in hun eigen regio wonen en helpen ze mee de hele gemeenschap verder te ontwikkelen. Zo komt er vooruitgang.”

Samen met stichting Nuenen-Guatemala steunt Wilde Ganzen dit initiatief, waarbij we bijna 14.000 euro hopen op te halen.

NAAIATELIER VOOR HONDERD VROUWEN IN NEPAL

In Nepal hebben vrouwen weinig rechten. Ze moeten luisteren naar de oudste man van het gezin en worden vaak op jonge leeftijd uitgehuwelijkt. Rinsma Nepal Foundation wil samen met Wilde Ganzen honderd vrouwen aan een baan helpen, zodat hun zelfvertrouwen, aanzien en respect toeneemt.

Dick Beumer komt al twintig jaar in Nepal om er ontwikkelingswerk te doen, de laatste jaren als bestuurslid van de Rinsma Nepal Foundation. "Rinsma Modeplein in Gorredijk is een van de grootste modewinkels van ons land", vertelt hij. "Zij wilden in Nepal graag een project steunen dat vrouwen een goede kans geeft op een betere toekomst." Zo begonnen we eind 2013 met de aanleg van een naaiatelier in het dorp Charpane, in het uiterste zuidoosten van Nepal.

Maximaal zes uur werken per dag

"Inmiddels werken er 48 vrouwen uit verschillende dorpen in de omgeving. Ze werken maximaal zes uur per dag, verdienen genoeg om hun gezin te onderhouden en houden tijd over voor andere taken", legt Beumer uit. "De leeftijd waarop deze jonge vrouwen nu worden uitgehuwelijkt is omhoog gegaan van 15, 16 jaar naar gemiddeld 22 jaar. Je ziet de vooruitgang. Kwamen de vrouwen in het begin lopend naar het atelier, nu staan er allemaal fietsen voor de ingang. Een slimme ondernemer is daardoor gestart met een fietsenzaak in het dorp. En je ziet overdag veel minder kinderen op straat, want onze medewerkers sturen hun kinderen naar school. Voorheen konden ze het schoolgeld niet betalen."

Het naaiatelier maakt kleding voor de lokale markt. Vooral veel schooluniformen en trainingspakken. "Het is de bedoeling dat het atelier over vijf jaar zonder onze hulp zelfstandig verder gaat. Daar heb ik ook vertrouwen in", vertelt Beumer. "De beheerders hebben al veel geleerd over hoe je onderhandelingen moet voeren met afnemers van de kleding en over het bijhouden van de administratie." De winst die het atelier maakt, wordt in het project geïnvesteerd.

Uitbreiding van het naaiatelier

Dit jaar breidt het atelier zijn activiteiten uit, zodat straks twee keer zoveel vrouwen een eigen inkomen verdienen. Wilde Ganzen helpt bij de aanschaf van nieuwe naaimachines, het organiseren van trainingen aan groepen vrouwen om naaien en breien te leren en de uitbreiding van onder andere de sanitaire voorzieningen.

Voorbeelden van afgeronde projecten

Deze projecten zijn #Gelukt

In 2018 zijn honderden projecten uitgevoerd. Projecten die in eerdere jaren met steun van Wilde Ganzen zijn

opgezet. Dankzij deze initiatieven hebben we gezorgd voor blijvende verbetering in het leven van mensen die in armoede leven. We geven drie voorbeelden.

HOE EEN KOE
WELVAART EN
HOOP BRENGT

Sommige ontwikkelingsprojecten zijn briljant in al hun eenvoud: geef een arm gezin op het platteland van Cambodja een koe in bruikleen en het kalfje dat daarna wordt geboren, mogen ze houden. Carola Käller van stichting Hopeful Children Center vertelt over het succes.

Hoe werkt de 'koeienbank'?

"Het concept is simpel en bestond al in Cambodja. Een gezin krijgt een koe die ze goed moet verzorgen. Het dier wordt gedekt en als er een kalf wordt geboren, wordt dat eigendom van de familie. De koe gaat daarna door naar een ander gezin."

Waarom is een koe belangrijk?

"Een koe brengt welvaart, hoop en status. Het dier wordt gebruikt als trekdier voor de kar of ploeg op de rijstvelden en de uitwerpselen van de koe zijn mest voor de onvruchtbare grond. De prijzen voor een koe zijn flink gestegen, waardoor boeren geld kunnen verdienen als ze hun eigen dier verkopen of er mee doorfokken. Dit geeft de mensen hoop op een betere toekomst.

Hoeveel families hebben jullie blij kunnen maken?

"Met de financiële steun van Wilde Ganzen zijn er door onze lokale partnerorganisatie 30 koeien gekocht, voor 30 families. Er zijn inmiddels 22 kalfjes geboren, waarna de koeien van deze families naar andere gezinnen zijn gegaan. Als een dier ziek wordt of onvruchtbaar is, krijgen de families van ons een nieuwe koe. Elk dier krijgt een naam en we geven de koe een chip, waardoor we haar kunnen blijven volgen."

Krijgt het project nog een vervolg?

"Mensen in Nederland kunnen een koe adopteren via onze site www.hopefulchildren.org."

EEN BETERE TOEKOMST VOOR STRAAT-KINDEREN IN GHANA

Uitzichtloos. Zo kon je de situatie noemen van de 4-jarige Moyasir Fuseini. Zijn vader en moeder zijn overleden, geen familie kon of wilde hem opvangen. Daardoor zwierf hij in Ghana op straat rond, bedelend om voedsel.

Voor kinderen zoals Moyasir heeft Tamimu Bance de stichting Hadhakai opgericht, wat vrij vertaald betekent: 'het vinden van een oplossing'. "In de regio Daboya in Ghana lopen veel weeskinderen op straat rond", vertelt Bance. "Met eigen geld heb ik samen met andere Ghanezen eten en kleren voor ze gekocht. Veel kinderen hebben een leerachterstand, enerzijds door de emotionele klap van het verlies van hun ouders en anderzijds door het soms jarenlange leven op straat, zonder onderwijs of begeleiding."

Een grotere school

De stichting Hadhakai klopte bij Wilde Ganzen aan voor de bouw van een kleuterschool en de aanleg van een groentetuin. "Vorig jaar is de school gebouwd", vertelt Bance. "Tijdens de werkzaamheden bleek vanuit de gemeenschap dat de behoefte aan scholing enorm groot was. In overleg hebben we besloten een grotere school te bouwen, waardoor nu niet 'slechts' 27 kinderen les kunnen krijgen, maar 160." Allemaal worden ze bijgeschoold, zodat ze hun leerachterstand weg kunnen werken om straks goed in te kunnen stromen in het basisonderwijs. Er zijn vijf klaslokalen gebouwd, een eetzaal (waar de kinderen dagelijks een maaltijd krijgen), een kantoor en toiletten. In de groentetuin kunnen pleegouders van de kinderen een klein inkomen verdienen met de verkoop van de oogst. "De kassen zijn groot genoeg voor tomatenplanten, het belangrijkste gewas waar we mee starten. Bij de kassen staan watertanks en er is een irrigatiesysteem aangelegd. Van de resterende stenen voor de school hebben we een kleine visvijver gebouwd, met een ommuring, zodat de kleinste kinderen er niet bij kunnen."

"Ik ben erg trots op het eindresultaat", zegt Bance. "Moyasir is nu zeven jaar en gaat eindelijk naar school. Een van de onderwijzers was zo met zijn lot begaan dat ze hem in huis heeft genomen. Waar hij vroeger maar wat op straat rondliep, heeft hij nu een veel beter leven en een mooie toekomst."

"DIT PROJECT
HAD NIET OP
EEN BETER
MOMENT
KUNNEN
KOMEN"

1 GEEN
ARMOEDE

5 GENDER-
GELIJKHEID

8 EERLIJK WERK
EN ECONOMISCHE
GROEI

Om vrouwen meer power te geven, is er in Kenia een project opgezet waarbij ze geld kunnen verdienen met hun talent voor het maken van kralen en kettingen. In hun dorp staat nu een kunstnijverheidscentrum met een winkel en een werkplaats, waar producten gemaakt en verkocht worden. Twee vrouwen vertellen wat dit voor hen betekent.

Noormosironi Lemurt:

"Dit project had niet op een beter moment kunnen komen. Ik ben veertig jaar en dankzij het kunstnijverheidscentrum verdien ik niet alleen een inkomen, maar het helpt ook mijn zelfvertrouwen te vergroten. Toen dit centrum er nog niet was, zat ik thuis. Ik droeg de zorg voor zeven kinderen en was afhankelijk van de inkomsten van mijn man. Nu krijg ik de kans om te leren hoe je kralen nog mooier kan maken, ik verkoop ze en verdien er geld mee voor mijzelf en mijn familie. Ook heb ik geleerd om geld opzij te leggen voor later. Dankzij dit - nu nog - kleine salaris heb ik er alle vertrouwen in dat ik mijn familie kan blijven ondersteunen. In het centrum zijn we met zo'n tachtig vrouwen. Dat is een enorm voordeel, want nu kunnen we als een groep onderhandelen met toeristen. Dat is een stuk beter dan wanneer je in alles in je eentje moet doen. Wat ik wel moest leren is geduld. Ik dacht dat we al snel na opening van de winkel veel geld zouden verdienen. Maar inmiddels weet ik dat zoiets tijd nodig heeft om verder te groeien."

Noolterito Kaleku:

"Ik zag gelijk grote kansen voor vrouwen zoals ik om een fatsoenlijk inkomen te verdienen, toen ik over dit project hoorde. Ik ben 36 jaar en bereid alles aan te pakken om mijn gezin van acht personen te ondersteunen. Nu het centrum er is, krijg ik de kans een zakenvrouw te worden en onze kralen tot in de wijde omgeving te verkopen. Wat ook mooi is: met mijn collega's bereiden we samen de weg voor andere vrouwen om met hun talenten ook een eigen inkomen te verdienen."

Nkoilale is een klein dorp in Narok County, in het zuidwesten van Kenia. De gemeenschap bestaat voornamelijk uit nomaden. Het Nkoilale Women Beadwork Craft Centre project wordt ondersteund door Wilde Ganzen, samen met onze nationale partner in Kenia KCDF. Fondsen voor dit project zijn geworven door de Keniaanse organisatie Hotpoint Appliances.

Samenwerking met andere organisaties

Radboud Universiteit

Wilde Ganzen ondersteunt een driejarig wetenschappelijk onderzoek naar particuliere ontwikkelingsinitiatieven in Nederland. Met de inzichten uit dit onderzoek willen we onze eigen werkwijze beter laten aansluiten bij de wensen en behoeften van particuliere ontwikkelingsinitiatieven en hun lokale partners. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door dr. Sara Kinsbergen en dr. Lau Schulpen van de afdeling Antropologie en Ontwikkelingsstudies van de Radboud Universiteit in Nijmegen. In 2019 worden de resultaten gepubliceerd. Er worden dan ook masterclasses georganiseerd voor medewerkers van Wilde Ganzen, om te leren van dit onderzoek.

Meer lezen over dit onderzoek? Ga naar www.unfold-pdis.com.

Partin

Om de stem van alle particuliere ontwikkelingsinitiatieven luider te laten horen, werkt Wilde Ganzen samen met Partin. Deze overkoepelende organisatie behartigt de belangen van kleine organisaties die zich bezighouden met ontwikkelingssamenwerking en ondersteunt ze met handige tools, bijvoorbeeld op het gebied van fondsenwerving.

Op 29 september 2018 vond de jaarlijkse Partindag plaats met presentaties en workshops speciaal voor werelddoeners. Wilde Ganzen sponsorde deze dag en organiseerde zelf een aantal workshops.

Meer weten? www.partin.nl.

Better Care Network Netherlands

Wilde Ganzen is lid van de Stuurgroep van Better Care Network Netherlands (BCNN), dat als doel heeft de hulp aan kinderen zonder adequate ouderlijke zorg in ontwikkelingslanden te verbeteren.

Op dinsdag 26 juni won BCNN de Hoogvlieger Award 2018 met de campagne Stop Weeshuistoerisme. In de campagne worden jongeren opgeroepen geen vrijwilligerswerk in een weeshuis te doen. Je denkt dat je iets goeds doet, maar het tegenovergestelde is waar: het is schadelijk voor de kinderen. Wilde Ganzen

steunt deze campagne van harte. Zelf financieren we geen projecten meer voor de bouw of renovatie van een weeshuis.

Op 10 december begon de vervolgcampagne van Better Care Network. Ditmaal lag de nadruk op stagiaires die in een weeshuis in het buitenland stage willen lopen, met de campagne #StopWeeshuisStages.

De campagne kunt u bekijken op www.stopweeshuistoerisme.nl.

Dutch Coalition on Disability and Development

Wilde Ganzen is actief lid van de Dutch Coalition on Disability and Development (DCDD), een platform van organisaties en individuen die zich bezighouden met lobby, pleitbezorging en kennisdeling ten behoeve van inclusie van mensen met een beperking in ontwikkelingslanden. Wilde Ganzen steunt veel organisaties met projecten specifiek gericht op zorg en ontwikkeling van mensen met een beperking. Deelname aan de maatschappij en inclusie zijn daarbij belangrijke doelstellingen. Via de DCDD kunnen we kennis en ervaringen van partners met elkaar delen.

Netherlands Water Partnership

Op 1 juli is Wilde Ganzen lid geworden van Netherlands Water Partnership (NWP). Deze organisatie on-

dersteunt de watersector bij internationale waterprojecten. 200 organisaties zijn hier al bij aangesloten en Wilde Ganzen kan de expertise van NWP gebruiken bij de beoordeling van aanvragen van waterprojecten. Opgedane kennis kunnen we vervolgens ook gebruiken in onze rol als adviseur richting projectpartners.

Nacht van de Fooi

Nacht van de Fooi is een jaarlijks terugkerend initiatief van studenten in twaalf steden. Zij maken afspraken met honderden horecagelegenheden in Nederland om hun fooi voor een nacht te doneren aan goede doelen. Wilde Ganzen verdubbelt het opgehaalde bedrag waardoor vier kleinschalige en duurzame ontwikkelingsprojecten volledig gefinancierd kunnen worden.

4 PROGRAMMA'S

Naast het steunen van ontwikkelingsprojecten, vinden wij het belangrijk dat mensen en organisaties in lage- en middeninkomenslanden minder afhankelijk worden van buitenlandse steun. Daarvoor zetten we ons programma Change the Game Academy in.

Tevens lanceerden we in 2018 het programma Frame, Voice, Report! Dit is een Europees subsidieprogramma om de duurzame ontwikkelingsdoelen in Nederland en België te promoten.

In veel lage- en middeninkomenslanden staan maatschappelijke organisaties voor twee grote uitdagingen. Zij worstelen om voldoende financiële middelen te werven om hun werk te kunnen blijven doen, doordat buitenlandse donoren zich terugtrekken of hun beleid wijzigen. Daarnaast beperken overheden in een toenemend aantal landen de ruimte voor maatschappelijke organisaties om hun stem te laten horen.

Change the Game Academy biedt trainingen en coaching aan om zelf fondsen te werven in eigen land en op te komen voor de eigen rechten. In 2018 organiseerden we 24 klassikale trainingen voor 310 organisaties in twaalf landen, van Brazilië tot Kenia en India. Voor de uitvoering van de trainingen en het geven van coaching, werken we samen met nationale partnerorganisaties. Een overzicht van deze organisaties vindt u in bijlage 1.

Change the Game Academy is daarnaast online sterk. De cursussen Lokale fondsenwerving en Mobilising support gingen dit jaar live. En op 7 juni werd de Portugeestalige website 'Virando o Jogo' gelanceerd,

waardoor alle cursussen nu in vijf talen beschikbaar zijn: Engels, Spaans, Frans, Indiaas-Engels en Portugees. Met een zogenaamde thunderclap wisten we in een keer 180.000 mensen via social media te informeren over de Portugese versie, wat resulteerde in een grote toename aan bezoekers. Voor het eerst waren de Brazilianen eventjes stevig in de meerderheid op onze website.

De site van Change the Game werd verder uitgebreid met veel handige trainingen. Niet alleen over hoe je in eigen land geld op kunt halen, maar bijvoorbeeld ook hoe je een plan beter kunt presenteren en hoe je actief kunt luisteren. De toolkit met vaardigheden is flink groter geworden. Elke organisatie die meer wil leren over financiën, het opzetten van een goede organisatiestructuur of bijvoorbeeld hoe je het beste de talenten van je medewerkers kunt ontplooiën, kan hier terecht voor informatie en tips.

Meer likes, meer deelnemers, meer partners

Op 24 oktober begon een online campagne om meer mensen te laten weten dat de Change the Game Academy bestaat. In alle landen waar we actief zijn wisten we de betrokkenheid enorm te verhogen. Per 31 december heeft de Facebookpagina van Change the Game meer dan 300.000 likes en bereiken we meer

dan een miljoen personen. Dit resulteerde in een groei aan mensen die online trainingen volgen.

In Cambodja, Nepal en Sri Lanka heeft Wilde Ganzen nieuwe partners gevonden waardoor we vanaf 2019 ook in deze landen trainingen aan kunnen bieden.

	Aantal opgeleide trainers	Totaal aantal trainers	Aantal getrainde organisatie lokale fondserwerving	Aantal getrainde organisaties Lobby & Advocacy
2017	48	108	110	315
2018	45	128	220	90

Strategisch partnerschap

Wilde Ganzen maakt deel uit van de Civic Engagement Alliance: het Strategisch Partnerschap tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en ICCO, CNV Internationaal, Prisma, Edukans, Kerk in Actie en Wilde Ganzen. Binnen dit partnerschap worden in acht lan-

den op basis van de Change the Game Academy-methode meer dan 300 maatschappelijke organisaties en informele groepen getraind om bij de overheid op te komen voor hun belangen. Dit gebeurt door lokale trainers, die door Wilde Ganzen zijn opgeleid.

ETHIOPIË: HET VERHAAL VAN DE AARDAPPEL- BOEREN

Aardappelboeren in Ethiopië konden niet hun eigen prijzen vaststellen, die werden bepaald door tussenhandelaren. Dankzij een Change the Game-training leerden ze het heft in eigen handen te nemen.

“Deze zomer was ik in Ethiopië”, vertelt Wilde Ganzen-directeur Kees de Jong. “Ik kwam daar boeren tegen die hun aardappelen aan de straatstenen niet kwijt konden. Ze hadden een training gevolgd die Wilde Ganzen in Ethiopië heeft opgezet om mensen te leren voor zichzelf op te komen en de eigen overheid aan te spreken. Toen ze hoorden dat een hoge pief langs zou komen, hebben ze tegen alle boeren gezegd: ga allemaal langs de weg staan met je aardappelen. Hun boodschap aan de ambtenaar: hier verrotten de aardappelen, terwijl elders in het land mensen te weinig hebben. Kun je ons helpen? Ter plekke zei de ambtenaar toe dit probleem op te lossen.”

De training leidde tot betere samenwerking met de overheid rond de levering van zaden en herstel van irrigatievoorzieningen en wegen door de overheid. Ook heeft het deze kleinschalige aardappel- en gerstboeren in staat gesteld om zelf met de afnemers van hun oogst in gesprek te gaan zonder hulp van tussenpersonen, waardoor hun omzet met 10 tot 20% toe is genomen.

Voorbeelden Change the Game Academy

De weg naar zelfredzaamheid

Over de hele wereld volgen mensen trainingen van Change the Game Academy, een programma van Wil-

de Ganzen. Allemaal willen ze hetzelfde: zélf fondsen werven en steun mobiliseren voor hun project. Een greep uit de deelnemers in 2018:

BURKINA
FASO: ONLINE
VERKOOP ZORGT
VOOR MEER
INKOMSTEN

“90% van onze inkomsten komt nu nog uit het buitenland”, vertelt Odile Sawadogo Teri. “Wij willen dit jaar 30 tot 40% in Burkina Faso zelf ophalen.” Teri werkt bij ASAP Foundation, een organisatie die in Burkina Faso met kleine projecten mensen helpt die in armoede leven. Ze nam deel aan de training Local Fundraising.

Welke acties hebben jullie ondernomen na de training?

Teri: “Ons team heeft deelgenomen aan verschillende nationale en regionale beurzen. Daarnaast hebben we bedrijven benaderd zoals Brakina (lokale bierproducent, red.) om te zien of zij een school of een waterpomp willen financieren. Dit loopt nog. We hebben ook een dorp benaderd om te kijken hoe we op lokaal niveau fondsen kunnen werven, bijvoorbeeld met een bijdrage van bevolking, in geld of in natura.”

Wat voor producten verkopen jullie om inkomsten te generen?

Teri: “Wij verkopen zelfgemaakte producten van onze vereniging: verschillende zepen, crème, honing en soubala (een soort bruine pasta die gebruikt wordt om eten te kruiden, red.).”

Wat zijn de eerste resultaten van jullie lokale fondsenwerving?

Teri: “Met de beurzen hebben we ruim 1800 euro binnengehaald en met de verkopen van onze producten hebben we in 2018 meer dan 9100 euro verdiend. En dan hebben we nog een project binnen gehaald bij Oxfam Burkina ter waarde van bijna 10.000 euro!”

KENIA: "DE OVERHEID VRAAGT NU ADVIES AAN ONS"

KidsCare zet het voor Kenia unieke concept van thuiszorg in, waardoor hele families uit hun isolement komen. Arme en grote gezinnen krijgen steun van sociaal hulpverleners, er is hulp voor kinderen met een beperking en families ontvangen maandelijks een klein bedrag.

Directeur Ali Mwaziro heeft veel gehad aan Change the Game Academy: "Dat was voor mij heel waardevol. Ik heb daar geleerd hoe je meer kunt bereiken door samen te werken en hoe belangrijk het is een eigen mening te hebben en voor je rechten op te komen. Zo hebben we een netwerk opgezet van hulpverlenende organisaties. Samen staan we sterk bij het aanspreken van de overheid, want wij vinden het belangrijk dat die haar verantwoordelijkheid neemt. We zijn nu zover dat de overheid ons niet alleen kent, maar ook om advies vraagt bij de hulp aan kinderen. Dat willen we verder uitbouwen."

INDIA: AL HET PROMOTIE-MATERIAAL AANGEPAST

De Indiase Village Renewal Organisation nam op uitnodiging van de Smile Foundation - onze nationale partner in India – deel aan een vijfdaagse training over lokale fondsenwerving. Directeur Narasimha Reddy: "Wat we daar geleerd hebben, hebben we gelijk in de praktijk toegepast. We presenteren onszelf op een nieuwe manier, met een heldere brochure, een betere website en een duidelijke visie en missie. Doordat ons profiel en onze doelen helderder zijn, bereiken we meer donoren in onze eigen omgeving. Dit draagt bij aan betere resultaten in lokale fondsenwerving."

KENIA: ONDERWIJS VOOR KINDEREN

In Kenia nam Undugu Society of Kenya deel aan de training om op te komen voor eigen rechten. In de straten van Nairobi probeert deze organisatie het leven van kinderen te verbeteren die zijn uitgevallen op school. De afgelopen jaren hebben ze hun focus verlegd van actieve hulp naar beleidsveranderingen, zodat de overheid meer voor deze kinderen gaat opkomen en zorgen. Dankzij de training Mobilising Support is het de Undugu Society gelukt dat hun activiteiten voor informeel onderwijs worden erkend door de overheid. Ook wordt de organisatie steeds beter in lokale fondsenwerving: zo verhuren ze hun ruimtes in het weekend voor bruiloften en kerkdiensten. Met de inkomsten kunnen ze hun complex onderhouden.

Frame, Voice, Report

De duurzame ontwikkelingsdoelen (SDGs) van de Verenigde Naties zijn de opvolgers van de Millenniumdoelen. Om meer bekendheid te geven aan deze zeventien doelen, daagt Wilde Ganzen namens de Europese Unie organisaties in Nederland en Vlaanderen uit om hier werk van te maken. 2018 was het startjaar.

Onder de programmanaam Frame, Voice, Report! verdelen we Europees subsidiegeld aan kleine organisaties die de SDGs het beste voor het voetlicht van het grote publiek kunnen brengen. In overleg met partners uit België, Denemarken, Finland, Frankrijk, Italië en Spanje stelden we een gezamenlijk reglement op, maakten we een toolkit voor goede communicatie over de SDGs, en ontwierpen en lanceerden we de programma website: www.framevoicereport.org.

In april waren er twee informatiebijeenkomsten als start van de eerste subsidieronde in Utrecht en Antwerpen, waaraan 135 mensen van kleine organisaties deelnamen. In juni ontvingen we 53 aanvragen voor

het programmafonds, waarvan er zestien gehonoreerd werden door de onafhankelijke beoordelingscommissie. Zij voeren in 2019 hun initiatieven uit.

Er kwam dit jaar ook gelijk een vervolg met een tweede subsidieronde. Daarvan sluit de inschrijving in het voorjaar van 2019.

Voorbeelden Frame, Voice, Report!

Zestien projecten: twee voorbeelden

Wat heeft een onderwijsprogramma over gezonde voeding te maken met de duurzame ontwikkelingsdoelen? En hoe stap je thuis met een bril in de wereld van de Maasai? In 2018 werden zestien aanvragen bij

Frame, Voice, Report! gehonoreerd. Twee lichten we er voor je uit.

Met 'Reis(t) uit Europa en Groe(n)ten uit Benin' produceren de Belgische stichting Hubi & Vinciane (<https://hubi-vinciane.be/cms/>) en de onderwijsorganisatie Djapo (<https://djapo.be/>) een onderwijsprogramma over gezonde voeding. In kookvideo's gemaakt in de stijl van het Belgische kookprogramma 'Dagelijkse Kost' vertellen vrouwen uit de streek Parakou in Benin over hoe zij gezond eten bereiden. Parakou is de regio in Benin waar stichting Hubi & Vinciane werkzaam is. Tijdens het koken passeren allerlei thema's de revue en vertellen de vrouwen vrijelijk over hun leven in Benin.

Zo vertellen ze over de verhoudingen tussen mannen en vrouwen, over de groenten die je kunt vinden in Benin en over de veranderingen in hun leven. Djapo ontwikkelt aan de hand van deze kookvideo's een lesprogramma voor Belgische leerkrachten, waardoor zij hun leerlingen de relatie tussen voedsel, cultuur, natuur en milieu uit kunnen leggen. Hierdoor leren kinderen hoe ze zelf kunnen bijdragen aan de SDGs en een duurzame wereld.

<https://djapo.be/frame-voice-report/>

MASAAI IN VIRTUAL REALITY

Met de virtual reality film 'Masai in VR' brengt de Osotua Foundation (<http://www.osotuafoundation.nl/>) het leven van de Masai levensgroot in beeld. In de film vertellen de Masai zelf hoe hun leven door klimaatverandering aan het veranderen is. Ze vertellen hoe weidegronden verdwijnen en hoe het steeds moeilijker wordt hun traditionele levenswijze vol te houden.

Maar ze vertellen ook over oplossingen voor hun problemen en manieren waardoor ze hun tradities in ere kunnen houden. Het bekijken van de film met een speciale VR-bril levert de kijker een intense ervaring op, veel intenser dan een normale film. Na de film worden de kijkers uitgenodigd mee te denken over oplossingen voor de problemen waar de Masai mee geconfronteerd worden.

<https://www.facebook.com/osotuaoloip/>

<http://osotuafoundation.nl/>

In 2019 worden deze en veertien andere projecten uitgevoerd. Bekijk ze allemaal op de website van Frame, Voice, Report! (<https://www.framevoicereport.org/nl/overzicht-activiteiten/>)

5

COMMUNICATIE

In 2018 is Wilde Ganzen doorgegaan met het op de kaart zetten van onze manier van armoedebestrijding en het werk van particuliere ontwikkelingsinitiatieven. Zo willen we de naamsbekendheid en zichtbaarheid van onze organisatie vergroten en de betrokkenheid van mensen bij Wilde Ganzen verdiepen. Wij richten ons daarbij op drie doelgroepen: (potentiële) donateurs, particuliere ontwikkelingsinitiatieven en het algemene publiek.

Vergroten naamsbekendheid

Campagne #gelukt

De naamsbekendheid van Wilde Ganzen is aan het dalen. Om dit weer omhoog te krijgen en om uit te leggen hoe wij werken, lanceerden wij in november een nieuwe campagne, met spotjes op de radio en via sociale media.

Onder de campagnenaam #gelukt brachten we met verschillende verhalen de werkwijze en de successen van Wilde Ganzen over het voetlicht bij het grote publiek.

Vooral via online advertenties en door promotie op Facebook, YouTube en Instagram zagen veel mensen de drie filmpjes die we gemaakt hebben. Dit resulteerde in meer bezoek aan onze website. Voor het eerst adverteerden we ook op LinkedIn, waar opviel dat mensen op dit kanaal de filmpjes vaak helemaal uit keken.

Door de #gelukt-campagne zagen we in de maand november een grote piek in bezoekers op onze website. 44.212 bezoekers mochten we verwelkomen, waarvan de meeste binnen kwamen via advertenties. In totaal bereikten we in deze maand via al onze kanalen meer dan 10 miljoen online gebruikers.

In 2019 komen we met een nieuwe campagne om nog meer mensen kennis te laten maken met de werkwijze van Wilde Ganzen.

TV-programma en campagne Bestemming

In maart werd op RTL4 het programma 'Bestemming Sri Lanka' uitgezonden, met Nicolette van Dam als presentatrice. Er keken 231.000 mensen naar dit programma. Als ambassadrice van de Nationale Postcode Loterij bezocht Van Dam projecten van stichting Havonos, ACNS en stichting Kansarmen Sri Lanka. Al deze projecten worden door Wilde Ganzen ondersteund.

Birgit Deuss, teamleider Communicatie bij Wilde Ganzen, zat in de week voor de uitzending in het RTL4-programma Koffietijd, samen met Sienie Schouten van stichting Havonos. Hier keken 194.000 mensen naar.

'Bestemming Sri Lanka' was aanleiding om een kleine campagne te voeren, met als doel naamsbekendheid te genereren. De campagne bestond uit advertenties in dagbladen Het Parool, de Gelderlander, Trouw, de Stentor en het Algemeen Dagblad. Oplage: 1.034.822 en bereik: 3.615.000.

Online hadden we advertenties en banners op de websites van bovengenoemde dagbladen, op de websites van aanvullende nieuws- en entertainment-media waaronder nu.nl, libelle.nl en margriet.nl en in de mobiele nieuwsapps van AT5, NH Nieuws en Omroep West. Weergaven: ruim 1.000.000.

Vergroten betrokkenheid

Wilde Ganzen op tv

Sinds 1957 zendt Wilde Ganzen uit op radio en televisie. Daarmee is onze uitzending een van de oudste programma's van de Nederlandse Publieke Omroep. 2018 is het vierde jaar waarin Evelien Bosch de presentatie voor haar rekening nam. In de tv-uitzending van een minuut besteden we aandacht aan het 'project van de week'. De zendtijd wordt ons ter beschikking gesteld door de EO.

Gemiddeld keken in 2018 op zondagochtend zo'n 35.000 mensen naar dit programma.

Wilde Ganzen Magazine

Vier keer per jaar sturen wij onze donateurs een magazine vol informatie over de projecten die we steunen. In iedere uitgave staan twee nieuwe projecten centraal, blikken we terug op twee afgeronde projecten en schrijven we over de mensen achter de projecten. Zoveel mogelijk proberen we de mensen voor wie de projecten bedoeld zijn zelf aan het woord te laten, zodat onze donoren uit de eerste hand horen wat de impact van ons werk is.

De gemiddelde oplage van het magazine was in 2018 44.000 exemplaren.

BIJZONDERE VERHALEN EN MOOIE INITIATIEVEN

ONDERWERPEN DIE DIT JAAR ONDER ANDERE AAN BOD KWAMEN IN WILDE GANZEN MAGAZINE:

- Interview met Abdisalam Ali. Hij is uit Somalië gevlucht, woont nu in Nederland en heeft hier een stichting opgericht om jongeren in zijn geboorteland een toekomst in eigen land te bieden. Met steun van Wilde Ganzen heeft hij een jongeren-centrum gebouwd, waar jongeren praktische hulp krijgen bij problemen;
- Sara Kinsbergen van de Radboud Universiteit gaf in het magazine drie tips hoe volgens haar armoedebestrijding effectiever kan;
- Nu Mugabe geen president van Zimbabwe meer is, spraken we Martha Westerhuis die in het land woont en in de diepste crisis een school opzette waar nu bijna 1000 kinderen naartoe gaan;
- Hoe maak je een organisatie zelfredzaam? Dorien Beurskens van Young Africa weet als geen ander hoe je een klein initiatief uit kan bouwen tot een internationale organisatie en vertelde er over;
- In de jungle van Suriname staat met steun van

Wilde Ganzen een werkplaats waar vrouwen tassen en hangmatten maken voor de verkoop. Twee bewoners van het dorpje Pikin Slee vertelden hoe ze hun cultuur in ere willen houden en tegelijk vooruitgang willen;

- Dubbelinterview met de oprichters van KidsCare. In het magazine een gesprek met directeur Ali Mwaziro en online een interview met Lisette en Gerard Geenen. Hun project is een voorbeeld voor anderen als het gaat om succesvol armoede bestrijden, samenwerking met de overheid en een duidelijke strategie om KidsCare uiteindelijk zelfstandig te maken en onafhankelijk van onze financiële steun;
- De bijzondere politieke ontwikkelingen in Ethiopië, waar de economie dit jaar werd hervormd en er eindelijk kans op vrede is voor de hele Hoorn van Afrika. Een interview met Tefera Zerfu, oprichter van stichting Wondem.

Online

Wilde Ganzen heeft twee websites: wildeganzen.nl en changethegameacademy.org. In 2018 had de website van Wilde Ganzen 126.340 unieke bezoekers, een stijging van 26% ten opzichte van 2017. Wel is het totaal aantal bezoekers afgenomen. Dit komt doordat in 2017 de Gouden Gans Verkiezing is geweest en we dit jaar geen campagne van dat formaat hebben gevoerd.

Op social media zijn we vooral actief op Facebook en Twitter. Op Facebook konden we in 2018 het enorme aantal van 220.000 nieuwe fans bijschrijven. Dit komt door een online campagne voor Change the Game

Academy die in oktober van start ging. Op Twitter hebben we ruim 2.200 volgers. Daarnaast zijn we ook te vinden op LinkedIn, YouTube en voor het eerst echt actief op Instagram.

2.500 mensen hebben zich geregistreerd op de website van Change the Game Academy voor het volgen van een training.

Maandelijks blijven we met onze doelgroepen in contact via nieuwsbrieven. Onze donateurs kunnen zich abonneren op een nieuwsbrief en we hebben een speciale mail voor particuliere ontwikkelingsinitiatieven.

	2015	2016	2017	2018
Bezoeken websites	80.100	208.000	224.600	215.166
Geregistreerde gebruikers				2.500
Nieuwsbriefontvangers	9.500	18.055	30.346	38.216
Facebook fans	12.500	20.259	29.026	250.792
Twitter volgers	1.590	1.806	1.901	2.290
Instagram volgers				303

OneWorld / Werelddoeners

Wilde Ganzen is partner van het journalistieke platform OneWorld. Op de website www.oneworld.nl kunnen we nieuwsberichten plaatsen, items in de agenda zetten en vacatures posten in de vacaturebank.

In 2016 hebben we samen met OneWorld het online kanaal Werelddoeners opgericht. Op deze website stonden tips & tricks voor particuliere ontwikkelingsorganisaties, kwamen ze zelf aan het woord over hun project en werd mondiaal burgerschap gestimuleerd. In 2018 vond er een koerswijziging plaats bij OneWorld, waardoor de focus meer is komen te liggen op duurzame onderwerpen en minder op ontwikkelingssamenwerking. Tegelijk werd hun website vernieuwd, waardoor het kanaal Werelddoeners minder zichtbaar werd. In goed overleg is daarom besloten de samenwerkingsovereenkomst met OneWorld te beëindigen en is het kanaal Werelddoeners uit de lucht gehaald. De Facebookpagina van Werelddoe-

ners blijft wel bestaan, deze is begin 2019 aan Wilde Ganzen overgedragen.

World's Best News

Om te onderstrepen dat ontwikkelingssamenwerking wel degelijk goede resultaten oplevert, is mede op initiatief van Wilde Ganzen World's Best News opgericht. Via hun website laten ze de vooruitgang in de wereld zien.

In onze eigen communicatie naar onze doelgroepen streven we ernaar dat positieve gevoel ook telkens over te brengen. We portretteren vooral sterke mensen, die hun leven en dat van de mensen om hen heen op eigen kracht verbeteren. We kiezen niet voor foto's van zielige kinderen, maar laten juist beelden zien die veerkracht tonen.

HET GAAT VEEL BETER MET DE WERELD DAN WE DENKEN

Ontwikkelingsorganisaties laten te weinig zien wat ze met hun projecten bereiken. Daardoor hebben veel Nederlanders geen idee van de vooruitgang in ontwikkelingslanden, zegt media-onderzoeker Mirjam Vossen. Ze vertelt hoe volgens haar particuliere ontwikkelingsinitiatieven kunnen helpen om dat beeld te veranderen.

“Meer dan de helft van de wereldbevolking woont vandaag in ontwikkelingslanden. En Nederlanders weten er vreselijk weinig van. Vraag het maar eens aan de borreltafel: is de extreme armoede de afgelopen decennia gedaald of juist gestegen? Hoeveel kinderen in de wereld gaan intussen naar de basis-

school? En hoe zit het met de levensverwachting in Afrika?

De doorsnee Nederlander heeft geen idee. De extreme armoede is fors gedaald, maar 86% van de mensen weet dat niet, zo blijkt uit onderzoek van Motivaction en World's Best News. Vrijwel niemand in Nederland weet dat intussen negen van de tien kinderen in de wereld naar de basisschool gaat. En 76% van de Nederlanders weet niet dat mensen in ontwikkelingslanden gezonder zijn dan tien jaar geleden.”

Lees het hele verhaal van Mirjam Vossen op www.wildeganzen.nl/mirjamvossen.

Klachten

In 2018 zijn er 186 klachten geregistreerd. Er is dit jaar fors ingezet op deur-aan-deurwerving. Hoewel dit een effectieve manier is om nieuwe donateurs te werven, levert het helaas ook klachten op. Van de 186 klachten gingen er daarom 176 over deur-aan-deurwerving. Er is nauw contact met de wervingsbureaus. Klachten over werving zijn gelijk opgevolgd en afgehandeld. Nog niet alle klachten worden op een juiste wijze geregistreerd. Het proces van registratie wordt dan ook in 2019 verbeterd.

Er zijn zeven klachten van particuliere ontwikkelingsinitiatieven geregistreerd. Zo was in drie gevallen een organisatie het oneens met de beslissing een project af te wijzen. Om klachten beter af te handelen is dit jaar besloten het klachtenproces bij een medewerker van de afdeling Projecten en Relatiebeheer neer te leggen, die ook de medewerkers meer bewust maakt van wanneer iets een klacht is en hoe deze moet worden opgelost en geregistreerd.

6

FONDSENWERVING

20.778 nieuwe donateurs kon Wilde Ganzen in 2018 verwelkomen. Daarmee komen we uit op 59.441 donateurs in totaal. We zijn ontzettend blij dat zoveel mensen de doelstelling van Wilde Ganzen willen ondersteunen!

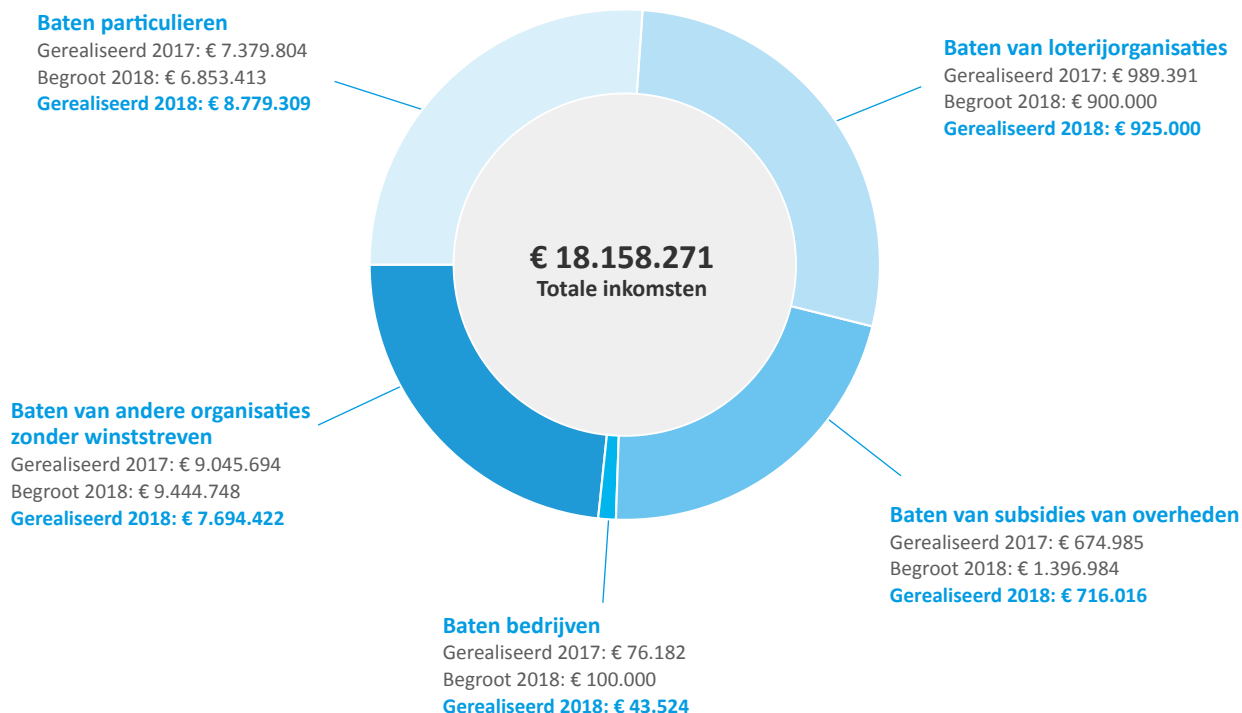
Onder donateurs verstaan wij iedereen die ons met een vast bedrag of op een vastgesteld tijdstip steunt,

machtigingshouders, mensen met een periodieke schenking en de incidentele gevers.

Van al deze donateurs steunt 1.087 ons middels een schenking via een periodieke overeenkomst, waardoor hun gift geheel aftrekbaar is van de belasting. Vorig jaar stond de teller van periodieke giftgevers op 907 donateurs. Dit aantal groeide dus met 20%.

Totale inkomsten in 2018

In totaal heeft Wilde Ganzen in 2018 18,158 miljoen euro ontvangen. De inkomstenverdeling was als volgt:

Werving

Dit jaar is net als in 2017 ingezet op de werving van nieuwe donateurs via deur-aan-deur werving.

In het hele land zijn enthousiaste deur-aan-deur wervers op pad geweest om mensen te vragen ons werk te ondersteunen. De wervingsbureaus waar wij mee samenwerken houden zich nadrukkelijk aan de gedragscodes van de Data Driven Marketing Association (DDMA) en de vereniging van Direct Dialogue Donateurswervers Nederland (DDDN).

Behoud

Voor Wilde Ganzen is het, naast de werving van nieuwe donateurs, zeer belangrijk om donateurs te behouden. Alleen zo kunnen we de continuïteit van onze inkomsten garanderen. Om de loyaliteit en betrokkenheid bij onze organisatie te vergroten, is er dit

jaar een bedank-campagne opgezet, waarbij mensen telefonisch bedankt worden voor hun steun en gevraagd worden om online een enquête in te vullen. Ook per post hebben we bedankkaartjes gestuurd en in sommige gevallen hebben medewerkers donateurs persoonlijk bedankt via een brief of een telefoongesprek. Een paar duizend donateurs hebben begin 2019 een jaaroverzicht gekregen met een terugblik op 2018.

Verdere acties dit jaar:

- vier keer hebben we ons Wilde Ganzen Magazine naar donateurs gestuurd;
- vijf keer is er een giftverzoek gestuurd voor een specifiek project.

Baten van particulieren

In 2018 ontvingen wij van particulieren een bedrag van 8,8 miljoen euro. Dit is opgebouwd uit donaties en giften van onze vaste donateurs en incidentele giftgevers en de inkomsten uit nalatenschappen. Deze inkomsten liggen hiermee 19% hoger dan in 2017, wat vooral komt doordat onze actieve, vaste donateurs meer hebben gegeven.

Nalatenschappen

Voor Wilde Ganzen zijn nalatenschappen een belangrijke bron van inkomsten. Dit jaar ontvingen wij 4 miljoen euro uit vrijgekomen nalatenschappen. Dat is 700.000 euro meer dan vorig jaar.

Andere baten

Een groot deel van onze inkomsten komt van vermogensfondsen, stichting en bedrijven. Deze groep steunt Wilde Ganzen met de financiering van concrete projecten en door een bijdrage te doen aan programma's en trainingen van Change the Game Academy.

Deze voor ons zeer belangrijke groep krijgt gericht, en passend bij hun doelstelling, projecten en programma's voorgesteld waaraan zij een bijdrage kunnen doen. Voor een overzicht van deze vermogensfondsen en bedrijven zie bijlage 2.

Daarnaast hebben alle particuliere ontwikkelingsorganisaties waar wij mee samenwerken zich in 2018 weer flink ingezet om hun eigen fondsenwerving te laten slagen. Door creatieve en vaak lokaal georganiseerde acties wisten zij vele miljoenen euro's op te halen voor armoedebestrijding.

Nationale Postcode Loterij

De Nationale Postcode Loterij is in 1989 opgericht om goede doelen te steunen. Inmiddels spelen miljoenen Nederlanders mee met de loterij, die maandelijks kans maken op honderdduizenden prijzen. Tegelijkertijd steunen de deelnemers 107 goede doelen voor mens en natuur. Op deze manier is er sinds de oprichting van de Postcode Loterij ruim 5,8 miljard euro uitgekeerd.

Sinds 2010 wordt Wilde Ganzen door de Nationale Postcode Loterij gesteund en hebben we al een be-

drag van 7,4 miljoen euro mogen ontvangen. Net als in 2017 kregen we ook dit jaar een bedrag van maar liefst 900.000 euro.

Alle deelnemers van de Nationale Postcode Loterij bedanken we dan ook van harte voor hun bijdrage!

Foto: Roy Beusker Fotografie

Elisabeth Strouven Fonds

Vanaf november werken wij samen met het Elisabeth Strouven Fonds. Dit fonds draagt bij aan projecten van organisaties en instellingen die actief zijn in de sociaal-maatschappelijke sector in Maastricht en omstreken. Wilde Ganzen wordt het 'screeningsloket' van het Elisabeth Strouven Fonds en zal alle aanvragen voor ontwikkelingshulp beoordelen. Bij goedgekeurde projecten draagt dit fonds bij aan een derde van het projectbudget, Wilde Ganzen aan een derde en het POI aan het laatste deel.

7

ORGANISATIE

2018 was voor de organisatie een jaar van verandering. We kregen een nieuwe directeur, mensen namen afscheid, er kwamen nieuwe medewerkers bij, de uitvoering van het HR-beleid werd in huis gehaald en er vond een herwaardering van de functieprofielen plaats.

Personeel

Aantal medewerkers

Eind 2018 waren er 49 mensen in dienst, inclusief twee mensen met een 0-uren contract. Het totaal aantal FTE is 40,82. De medewerkers worden gehonoreerd conform de arbeidsvoorwaardenregeling van de Protestantse Kerk in Nederland. De leden van de Raad van Toezicht van Wilde Ganzen krijgen geen loon of toeslagen.

Op 20 augustus kwam Kees de Jong in dienst als directeur. Sinds 2002 was hij werkzaam bij stichting

Meetdatum	Aantal medewerkers	Aantal FTE
31-12-2016	46	38,61
31-12-2017	47	38,95
31-12-2018	49	40,82

Edukans en hij brengt daardoor meer dan twintig jaar ervaring binnen de goedbedoelensector mee.

De directeur van Wilde Ganzen bestuurt de stichting Wilde Ganzen, wordt door de Raad van Toezicht benoemd en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. De directeur wordt bijgestaan door leden van het Management Team en werkt 34 uur per week.

Salaris directeur

De Raad van Toezicht heeft het bezoldigingsbeleid voor de directeur en de hoogte van de directiebelo-

ning vastgesteld. Dit beleid wordt periodiek geactualiseerd. De beloning van de directeur is in mei 2018 vastgelegd in de arbeidsovereenkomst die de Stichting Wilde Ganzen, ter gelegenheid van zijn benoeming tot directeur, met Kees de Jong heeft afgesloten. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Wilde Ganzen de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Kees de Jong vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 430 punten met een maximaal jaarinkomen van 119.322 euro op fulltime basis. Omdat onze directeur op 20 augustus in dienst kwam en 34 uur per week werkt, had Kees de Jong in 2018 een jaarinkomen van 32.153 euro. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn bleven voor Kees de Jong met een bedrag van 36.417 euro binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van 189.000 euro per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

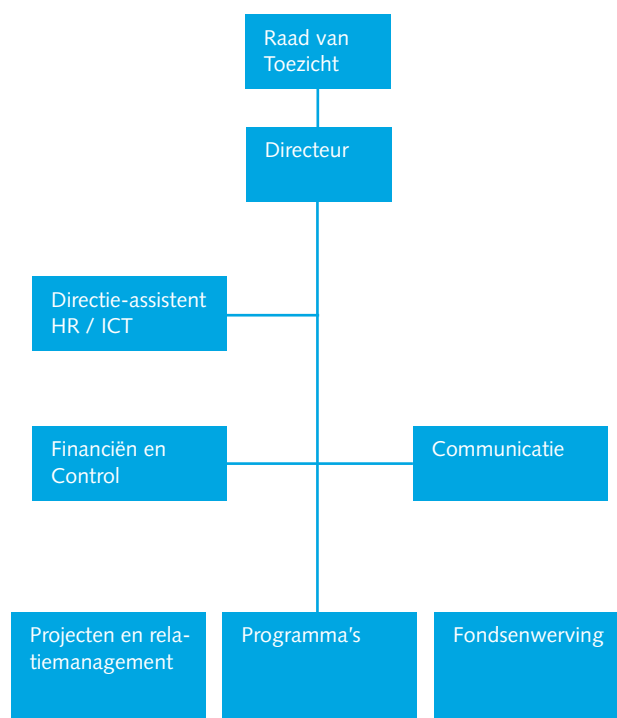
In 2018 werd in verband met een vacature een interim-directeur ingezet voor 32 uur in de week, voor zeven maanden. De totale betaalde vergoeding van 118.728 euro inclusief BTW is marktconform voor interim-directieleden en Sef van Ments voldoet aan de voorwaarden die met betrekking tot de inzet van een interim-directeur (niet in loondienst) in de regeling zijn opgenomen.

De hoogte en samenstelling van de bezoldiging worden in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

het belangrijk dat een vaste interne medewerker het aanspreekpunt wordt. Tevens is besloten om vanaf begin 2019 officemanagement anders in te richten. Dit wordt onderverdeeld in drie serviceteams: een team voor particulieren, een team voor projecten en programma's en een algemeen serviceteam voor de facilitaire zaken. Al deze teams zijn het eerste aanspreekpunt voor onze relaties en daarmee een belangrijk visitekaartje van Wilde Ganzen.

Dit jaar heeft er een herwaardering van de functieprofielen plaatsgevonden, ook is daarbij gekeken naar de bijbehorende inschaling. Wij sluiten aan bij wat in de sector gebruikelijk is. Iedere medewerker heeft een bevestiging van zijn of haar inschaling gekregen, plus een definitief functieprofiel. In sommige gevallen zijn functietitels aangepast, hebben mensen iets andere taken gekregen of is de inschaling aangepast.

Organogram

Ontwikkeling van de organisatie

Dit jaar is besloten de taken van HR in eigen huis te halen. Voorheen werd dit door een externe organisatie uitgevoerd. Dit voldeed prima, maar we vinden

Vitaliteit en verzuim

Intern hebben we gewerkt aan een verzuimprotocol, waarbij de nadruk ligt op preventie en begeleiding bij ziekteverzuim. Dit protocol wordt in 2019 ingevoerd. De directie heeft medewerkers dit jaar de mogelijkheid geboden om met een externe coach te praten over werkdruk en werkstress. Veertien medewerkers hebben hier gebruik van gemaakt. Tevens is een van onze medewerkers ook preventiemedewerker en kijkt of mensen op de juiste manier achter hun bureau zitten en regelmatig oefeningen doen om lichamelijke problemen te voorkomen. Dit jaar zijn we daarnaast gestart met maandelijkse yogalessen, gegeven door een enthousiaste medewerker. Veel collega's maken hier gebruik van.

Het ziekteverzuim is dit jaar afgenomen en ligt op 5,11%.

Jaar	Verzuimpercentage
2016	8,91%
2017	8,50%
2018	5,11%

Integriteit

Medewerkers die zaken willen bespreken die te maken hebben met grensoverschrijdend gedrag, pesten en discriminatie kunnen terecht bij een vertrouwenspersoon. Dit jaar is er ook een externe vertrouwenspersoon aangesteld, zodat medewerkers zelf kunnen kiezen of ze met de interne persoon, dan wel met iemand van buiten willen praten.

Tevens is er een klachtencommissie opgericht voor het behandelen van klachten van medewerkers omtrent ongewenste omgangsvormen. In 2019 wordt de klachtenregeling Ongewenste omgangsvormen verder verbeterd.

Naast een luisterend oor is preventie en een zorgvuldig traject erg belangrijk. Een van onze medewerkers is aangesteld als integriteitsmedewerker en stelt heldere richtlijnen op en formuleert aanbevelingen. Zo was er dit jaar extra aandacht voor nevenwerkzaamheden. Wilde Ganzen wil hier zo transparant mogelijk over zijn, om (de schijn van) belangenverstrengeling te

voorkomen. Er zijn richtlijnen opgesteld, er heeft een inventarisatie van nevenwerkzaamheden plaatsgevonden en zowel in de arbeidsvoorwaardenregeling als in de arbeidsovereenkomst is een bepaling opgenomen over nevenwerkzaamheden.

Daarnaast worden er voor alle medewerkers van Wilde Ganzen Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG) aangevraagd. Dit is voortaan standaard beleid bij indiensttreding.

Gedragscodes

Dit jaar waren er in de media berichten over seksueel wangedrag en machtsmisbruik door hulpverleners van andere organisaties. Naar aanleiding hiervan hebben wij ons bestaande beleid op het gebied van integriteit tegen het licht gehouden en aangescherpt. Er is een gedragscode opgesteld waarin duidelijk staat wat Wilde Ganzen gepast en ongepast gedrag vindt, met name tegenover kwetsbare personen. Alle medewerkers en leden van de Raad van Toezicht van Wilde Ganzen hebben deze nieuwe gedragscode moeten ondertekenen.

Personeelsvertegenwoordiging

Als kleine organisatie heeft Wilde Ganzen geen Ondernemingsraad, maar een Personeelsvertegenwoordiging (PVT). Vier medewerkers overleggen minstens vier keer per jaar met de directeur over personeelsbeleid, werkdruk en andere relevante zaken die het personeel aangaan. Minstens eenmaal per jaar is er tevens een overleg tussen de PVT en de voorzitter van de Raad van Toezicht.

In 2018 heeft de PVT zich nadrukkelijk bezighouden met het functiehuis, het meerjarenbeleidsplan en de aanstelling van een nieuwe directeur.

Privacyregels

Als organisatie willen we zo zorgvuldig mogelijk omgaan met de gegevens van onze donateurs en andere relaties. Op 25 mei is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Wij hebben begin dit jaar een werkgroep opgezet om aan de nieuwe privacyregels te kunnen voldoen. Medewerkers hebben een nieuw privacystatement opgesteld, er is een protocol geïmplementeerd om datalekken te voorkomen en we hebben onze teksten op de website van Wilde Ganzen aangepast.

Wijze van toezicht

Binnen Wilde Ganzen is een duidelijke scheiding tussen toezichthouders en bestuur. Zo hebben wij een Raad van Toezicht (RvT). De taken en bevoegdheden van het bestuur (dat is de directeur) en de RvT zijn vastgelegd in de statuten en bijbehorende reglementen.

De RvT bestond dit jaar uit zes personen, die voor een periode van vier jaar zijn benoemd. Acht keer was er dit jaar een vergadering (waarvan twee themabijeenkomsten), waarbij de directeur en de adjunct-directeur aanwezig waren. De RvT heeft dit jaar onder andere de nieuwe directeur aangenomen, het jaarplan 2019 en het meerjarenbeleidsplan 2019-2021 goedgekeurd en de jaarrekening 2017 vastgesteld.

Het functioneren van de RvT is geëvalueerd conform de statuten. Twee leden van de Raad vormen de auditcommissie en ondersteunen de toezichthoudende taak bij financiële aangelegenheden. De commissie is twee keer bijeen geweest. In april werd de jaarrekening besproken en in november de begroting en een wijziging van het beleggingsstatuut. Ook heeft de auditcommissie overleg gevoerd met vermogensbeheerders.

Meer over de samenstelling en bevoegdheden van de Raad van Toezicht vindt u in bijlage 4 en 5.

CBF-keurmerk

Wilde Ganzen is sinds 2001 in het bezit van het CBF-keurmerk. Wij houden ons aan de bepalingen van het Centraal Bureau Fondsenwerving. Jaarlijks worden wij gecontroleerd en beoordeeld door het CBF en wordt er gekeken of wij het keurmerk mogen behouden.

Wilde Ganzen is tevens aangesloten bij Goede Doelen Nederland en volgt de code Goed Bestuur (Code Wijfels, onderdeel van het CBF-keurmerk).

ISO-Certificering

Wij zijn ISO- en Partos-9001 gecertificeerd. Op 4 oktober vond de jaarlijkse ISO-audit plaats. De evaluatie was positief, met als aandachtspunten: het omschrijven van kwaliteitsdoelen, het effectiever betrekken van stakeholders bij beleid en processen en het volgen

en vastleggen van acties en verbeterpunten.

In 2019 wordt Wilde Ganzen gehercertificeerd. Dan zal er een uitgebreide evaluatie plaatsvinden.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Wilde Ganzen is zich bewust van de effecten van de bedrijfsvoering op sociaal, ecologisch en economisch gebied en beschouwt Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) dan ook als integraal onderdeel van onze activiteiten.

De afgelopen jaren zijn daarom de volgende acties uitgevoerd:

- vermindering gebruik en verantwoordelijke inkoop van elektriciteit, water en gas;
- verantwoorde mobiliteit werk-werk en werk-privé;
- verantwoorde inkoop, en
- vermindering en scheiding van afval.

In 2018 is gewerkt aan een nieuw MVO-beleidsplan met concrete doelen en actiepunten. Want als we invulling willen geven aan onze missie (een wereld zonder armoede), dan moeten we ook zelf actief werken aan een betere toekomst voor mens en milieu. Fossiele grondstoffen raken op, het klimaat verandert, de zeespiegel stijgt en lineaire businessmodellen vervuilen. Als er niets verandert, raken deze ontwikkelingen in de eerste plaats mensen die in armoede leven en uiteindelijk iedereen.

In het nieuwe plan voor 2019-2021 willen we een 'levend MVO-beleid' voeren, waaraan alle medewerkers bijdragen, wat regelmatig wordt besproken en herzien en waarvan de voortgang wordt gemonitord. Maatregelen zijn concreet gemaakt door meetbare doelen op te stellen, duidelijk aan te geven wie verantwoordelijk is voor het halen van dit doel en per wanneer het gehaald moet zijn.

In 2019 wordt het MVO-beleidsplan ter goedkeuring aan de directie voorgelegd, waarna het wordt uitgevoerd.

8

VOORUITBLIK 2019

In 2019 ligt onze focus op vier onderwerpen:

Zelfredzaamheid

We willen meer aandacht voor het uiteindelijke resultaat dat we bereiken bij mensen die in armoede leven. Samen met werelddoeners gaan we zelfredzaamheid vergroten, zodat steeds meer mensen blijvend gebruik kunnen maken van de voorzieningen die met onze projecten gerealiseerd zijn.

Minder afhankelijkheid van buitenlandse steun

Het is cruciaal dat niet alleen mensen, maar ook hun lokale organisaties zelfredzaam worden. Met trainingen van Change the Game Academy helpen we lokale organisaties - samen met nationale partnerorganisaties - nadrukkelijker op weg naar onafhankelijkheid van buitenlandse hulp.

Klantgericht werken

De komende jaren gaan we aanzienlijk meer naar buiten gericht werken in nauwe interactie met onze belangrijkste belanghebbenden. We gaan meer maatwerk leveren voor particuliere ontwikkelingsinitiatieven, komen meer in beeld bij het publiek en ook bekijken we hoe we jongere doelgroepen kunnen bereiken.

Organisatieversterking

We zoeken en betrekken andere huisvesting die beter past bij onze behoeften. Verder investeren we in ICT-coördinatie en versterken we processen gericht op inkoop, doelmatigheid van bestedingen en toegankelijkheid van financiële informatie voor budgethouders. Ook gaan we verschillende dashboards inrichten voor adequate monitoring.

Bijlage 1: Nationale Partnerorganisaties Change the Game Academy

Voor het uitvoeren van de trainingen en het geven van coaching:

- Association Burkinabè de Fundraising (Burkina Faso / Franstalig Afrika)
- CESE (Brazilië)
- Development Expertise Center (Ethiopië)
- ICCO (Bangladesh, Benin, Guatemala, India, Mali, Nepal en Oeganda)
- Kenya Community Development Foundation (Kenia en Oost-Afrika)
- Uganda National NGO Forum (Oeganda)
- West Africa Civil Society Institute (Ghana, Engelstalig West-Afrika)
- The Foundation for Civil Society Tanzania (Tanzania)
- Smile Foundation (India)
- Assembly for Social Mobilization en TiME (Sri Lanka)
- Cooperation Committee for Cambodia en Advocacy Policy Institute (Cambodja)
- TEWA (Philanthropy for Equitable Justice and Peace), Community Self-Reliance Centre en Sahakarmi Samaj (Nepal)

Voor het verder ontwikkelen van Change the Game Academy:

- Himmelblau
- Intrac
- Management for Development Foundation (MDF)
- Podium
- Resource Alliance

Bijlage 2: Vermogensfondsen en bedrijven waar we mee samenwerken

Wilde Ganzen is bijzonder dankbaar voor de steun van de volgende vermogensfondsen en bedrijven;

Apodophoria fonds
Catz Charity Foundation
Christelijk Nationaal Sportfonds
De Tantes
Dongelmans van Nooy Fonds
Elisabeth Strouven Fonds
Familie van der Reep-Jorna
Funda
Gerritdina fonds
Hannie van der Wal Supportfonds
Heijmerink Reith Stichting
Hissink Stichting
Hofstee Stichting
Honaert fonds
Insinger Stichting
Johanna Donk-Grote Stichting
Kinderfonds van Dusseldorp
Familiefonds Kool
MDW Aalten
Oud Rande Fundatie
Rotary Bussum
Stichting BEA
Stichting De Carolusgulden
Stichting Havenzicht
Stichting Limbra
Stichting Marinel
Stichting Middelbusker - Stevens
Stichting Nouch
Stichting Retera - van t Hof
Stichting Roer
Stichting Sint Anna
Stichting Unicum
Stichting Vrienden Medische Missiezusters
Temminck-Groll Fonds
Weeshuis der Doopsgezinden
Weeshuis te Nijkerk
ZWO Ontmoetingskerk

Ook de vermogensfondsen die niet in dit jaarverslag genoemd willen worden, bedanken wij zeer voor hun steun.

Bijlage 3: Codes en richtlijnen

Naast alle relevante wettelijke bepalingen (zoals de Wet Bescherming Persoonsgegevens, vanaf mei 2018 de Algemene Verordening Gegevensbescherming) volgen wij de volgende codes en richtlijnen:

- SBF-code voor Goed Bestuur;
- Richtlijn 650 en Richtlijn C2 (onderdeel van richtlijnen voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de Jaarverslaggeving) en aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kostentoerekening beheer en administratie';
- Erkenningsregeling Goede Doelen;
- Regeling Beloning Directeuren van Goede Doelen;
- Richtlijn Financieel Beheer Goede Doelen;
- Handreiking Verwerking en Waardering van Nalatenschappen belast met (vrucht)gebruik;
- ANBI-regeling;
- ISO 9001:2015 en Partos 9001:2015 norm;
- Gedragscode DDDN (Fieldmarketing);
- Gedragscode Nalatenschappenwerving;
- Richtlijnen van het Better Care Network (zoals de richtlijnen voor de inzet van vrijwilligers in werk met kinderen in het buitenland) en de codes/richtlijnen waar deze op zijn gebaseerd (zoals de Stockholm Declaration on Children and Residential Care).

Bijlage 4: Verantwoording Bestuur en Raad van Toezicht Algemeen

Wilde Ganzen wordt bestuurd volgens het Raad van Toezicht-model. De taken en bevoegdheden van het bestuur en de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten en bijbehorende reglementen. Wijzigingen in deze reglementen worden vastgesteld door de Raad van Toezicht.

Directie: samenstelling en bevoegdheden

De stichting Wilde Ganzen wordt bestuurd door een directeur-bestuurder (één natuurlijk persoon). Deze directeur wordt door de Raad van Toezicht benoemd en is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding. Hierin laat hij/zij zich bijstaan door de andere leden van het managementteam.

Raad van Toezicht: samenstelling en bevoegdheden

De Raad van Toezicht bestaat uit tenminste vijf natuurlijke personen, die voor een periode van vier jaar worden benoemd. Zij kunnen eenmaal worden herbenoemd. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen geen bezoldiging voor hun werk. Indien zich een vacature voordoet in de Raad van Toezicht wordt een profielschets opgesteld, waarbij rekening wordt gehouden met onder meer de aanwezige deskundigheid binnen de Raad. Nieuwe leden worden door de zittende leden benoemd.

De Raad van Toezicht houdt toezicht op de directie en de algemene gang van zaken binnen de stichting, zowel vooraf als achteraf. De Raad van Toezicht heeft onder meer tot taak het jaarplan en de begroting goed te keuren en het jaarverslag en de jaarrekening vast te stellen. Jaarlijks wordt door twee leden van de Raad van Toezicht, waaronder de voorzitter, een beoordelingsgesprek met de directeur gevoerd. Eenmaal per jaar wordt eveneens het functioneren van de Raad van Toezicht geëvalueerd conform de statuten.

Auditcommissie: samenstelling en bevoegdheden

De auditcommissie bestaat uit minimaal twee leden van de Raad van Toezicht. De auditcommissie heeft tot taak de toezichthoudende rol van de Raad van Toezicht ter zake van financiële aangelegenheden te ondersteunen. De auditcommissie komt tweemaal per jaar bijeen, de eerste maal om met de directeur en financieel manager de begroting voor te bespreken en de tweede maal om samen met de directeur en financieel manager het jaargesprek met de accountant te voeren.

Extern toezicht

Op Wilde Ganzen wordt extern toezicht gehouden door:

- Dubois & Co. Registeraccountants;
- Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF);
- DNV-GL (externe ISO-auditor).

Bijlage 5: Verslag Raad van Toezicht 2018

De Raad van Toezicht heeft ook in 2018 zo goed mogelijk invulling gegeven aan haar verantwoordelijkheden als toezichthouder van Wilde Ganzen.

De Raad bestond dit verslagjaar uit zes personen met verschillende deskundigheids- en aandachtsgebieden.

In dit jaar nam de heer L. Valstar afscheid als lid van de Raad van Toezicht, wegens het verstrijken van zijn tweede benoemingstermijn. De raad is hem zeer erkentelijk voor de wijze waarop hij zich ingezet heeft voor Wilde Ganzen. Hij werd opgevolgd door mevrouw P. Eenhoorn.

De Raad van Toezicht heeft per 1 januari 2018 de heer J. van Ments aangesteld als directeur ad interim. Met inschakeling van een selectie- en adviescommissie is een procedure doorlopen die resulteerde in de benoeming per 20 augustus van de heer C. de Jong tot directeur-bestuurder van Wilde Ganzen.

De Raad van Toezicht kent twee commissies; de financiële auditcommissie en een remuneratiecommissie. Deze commissies ondersteunen en adviseren de Raad van Toezicht bij het uitvoeren van zijn verantwoordelijkheid respectievelijk op het terrein van de financiën en op dat van het werkgeverschap voor de directeur, inclusief zijn functioneren en zijn beloning.

De financiële auditcommissie heeft advies uitgebracht aan de raad over de vaststelling van de jaarcijfers, de begroting en de meerjarenbegroting. Ook heeft de commissie, zoals vastgelegd in het Treasurystatuut, gesproken met de beheerders van het belegde vermogen van Wilde Ganzen.

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft in het verslagjaar meerdere malen overleg gehad met de Personeelsvertegenwoordiging.

De Raad van Toezicht heeft acht maal vergaderd - steeds in aanwezigheid van de directeur en de adjunct-directeur - waarvan twee themabijeenkomsten waren. In voorkomende gevallen was dat in mede-aanwezigheid van één van de andere leden van het managementteam. Ook werd een paar maal een medewerker uitgenodigd om een presentatie te geven over een bepaald onderwerp, zoals de wijze van fondsenwerving binnen Wilde Ganzen.

De Raad van Toezicht rekende ook in dit verslagjaar de volgende taken en bevoegdheden in ieder geval tot zijn verantwoordelijkheid:

- het zorgdragen voor een goed functionerende directie (o.a. door benoeming, beoordeling en ontslag van de directie);
- het vaststellen van de profielschets en de selectieprocedure van de directie;
- het zorgdragen voor een goed functionerend intern toezicht (o.a. door benoeming, beoordeling en ontslag van (leden van) de Raad van Toezicht;
- het functioneren als adviseur en klankbord voor de directie;
- het houden van integraal toezicht op het beleid van de directie en de algemene gang van zaken binnen de stichting;
- het beoordelen en indien dit statutair is voorgeschreven goedkeuren van de besluiten van de directie;
- het vertegenwoordigen van de stichting in het geval van een tegenstrijdig belang, met inachtneming van het daaromtrent statutair bepaalde.

De volgende onderwerpen zijn (soms meerdere malen) door de Raad van Toezicht behandeld:

- directierapportage met updates vanuit alle afdelingen;

- financiële rapportage met prognose over het jaarresultaat;
- jaarverslag en jaarrekening 2017;
- management letter 2017;
- begroting en jaarplan 2019;
- meerjarenbeleidsplan 2019-2021;
- risico-inventarisatie;
- jaarlijkse trendanalyse van binnengekomen klachten;
- huisvesting Wilde Ganzen;
- strategische herijking missie en visie;
- fondsenwerving, met name face-to-face
- betrokkenheid bij PerspActive;
- frauderisico's.

De leden van de Raad van Toezicht doen hun werk onbezoldigd. Wilde Ganzen kent wel een onkostenregeling. De onkostenvergoeding voor vergaderingen en overleg worden door de leden door schenking aan de stichting gerestitueerd.

Elk jaar evalueert de Raad van Toezicht zijn eigen functioneren, dit is ook in 2018 gebeurd.

Harm Bruins Slot

voorzitter Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht werd in 2018 gevormd door:

Naam:	mr. H.J.E. Bruins Slot
Functie:	voorzitter + lid remuneratiecommissie
Benoemd:	2016
Relevante nevenfuncties:	voorzitter Raad van Toezicht Geldersch Landschap & Kastelen en voorzitter Raad van Toezicht Omroep Gelderland
Naam:	dhr. R. Vermaas
Functie:	vice-voorzitter
Benoemd:	2013, herbenoemd 2017
Relevante nevenfuncties:	geen
Naam:	drs. L. Valstar
Functie:	lid, tevens lid auditcommissie
Benoemd:	2010, herbenoemd in 2014 (afgetreden in mei 2018)
Werkzaam als:	eigenaar Interval Communicatie en Marketing
Relevante nevenfuncties:	lid bestuur Kunstenhuis De Bilt, Zeist
Naam:	drs. J.L. Sebel RA
Functie:	lid, tevens lid auditcommissie
Benoemd:	2014
Werkzaam als:	partner PwC Accountants N.V.
Relevante nevenfuncties:	lid en vicevoorzitter Raad van Toezicht Fonds voor Cultuurparticipatie, lid bestuur Culturele Ambassade Lloyd Hotel, lid bestuur Stichting Schoolfonds Christelijk Voortgezet Onderwijs Huizen, lid en tevens lid auditcommissie Stichting KNGF Geleidehonden
Naam:	mw. mr. drs. A.T. van Koningsveld – van der Wal
Functie:	lid, per 2018 lid remuneratiecommissie
Benoemd:	2016
Werkzaam als:	directeur Quatrospect bv
Relevante nevenfuncties:	lid van de Raad van Toezicht MBO Rijnland, lid Raad van Commissarissen KWH (kwaliteitscentrum Woningcorporaties Huursector), lid PE Commissie VTW (Vereniging Toezichthouders Woningbouwcorporaties), lid Commissie van Bezwaar Stichting Certificering Openbare Bibliotheken
Naam:	mw. dr. M.C.M. Senten MBA
Functie:	lid, per 2018 lid auditcommissie
Benoemd:	2017
Werkzaam als:	hoofd Allianties, Wetenschap & Innovatie, Hartstichting
Relevante nevenfuncties:	geen
Naam:	mw. drs. P. Eenhoorn
Functie:	lid
Benoemd:	2018
Werkzaam als:	hoofd Marketing en Communicatie, Faculteit der Wiskunde, Natuurwetenschappen en Informatica, Universiteit van Amsterdam
Relevante nevenfuncties:	geen

De directie bestond in 2018 uit:

De heer J. van Ments - interim-directeur januari 2018 - augustus 2018

De heer C. de Jong - directeur sinds 20 augustus 2018

Relevante nevenfuncties: lid van Programma Advies Commissie Van Hall Larenstein Hogeschool

Bijlage 6: Resultaat spaar- en beleggingsvormen

	Werkelijk 2015	Werkelijk 2016	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018
Obligatierente	87.725	85.542	80.284	56.065
Dividend	50.836	45.502	59.661	68.863
Koersresultaat	163.670	256.948	279.334	-192.002
Bruto beleggingsresultaat	302.232	387.992	419.279	-67.074
Kosten beleggingen	-44.012	-40.727	-47.521	-45.377
Netto beleggingsresultaat	258.220	347.265	371.758	-112.451
Rendement beleggingen	3,4%	4,6%	4,8%	-1,5%
Gemiddelde rendement 2015-2018 in %	2,8%			
Gemiddelde rendement 2015-2018 in €	216.198			
Netto resultaat liquide middelen				
Rente rekeningcourant banken	7.744	7.584	2.732	2.744

Bijlage 7: Begroting 2019 x 1000 euro

BATEN

Baten van particulieren	8.210
Baten van bedrijven	5
Baten van loterijorganisaties	900
Baten van subsidies van overheden	914
Baten van andere organisaties zonder winststreven	<u>8.575</u>

Som van de baten 18.604

LASTEN

Besteed aan doelstellingen 16.273

Werving baten

Kosten uit eigen fondsenwerving 2.646

Beheer en administratie

Kosten beheer en administratie 769

Som van de lasten 19.688

SALDO VOOR FINANCIËLE BATEN EN -1.084

Saldo financiële baten en lasten 309

SALDO VAN BATEN EN LASTEN -775

Bijlage 8: Relevante kengetallen in euro

	Werkelijk 2017	Werkelijk 2018
Baten van particulieren	7.379.804	8.779.309
Baten van bedrijven	76.182	43.524
Baten van loterijorganisaties	989.391	925.000
Baten van subsidies van overheden	674.985	716.016
Baten van van andere organisaties zonder winststreven	9.045.694	7.694.422
Totaal baten	18.166.056	18.158.271
Besteed aan doelstellingen	15.748.594	15.281.498
Kosten uit eigen fondsenwerving in % van baten	12,3%	11,9%
Besteed aan doelstellingen in % van de totale baten	86,7%	84,2%
Besteed aan doelstellingen in % van de totale lasten	84,5%	83,8%
Kostenpercentage van beheer en administratie in % totale lasten	3,5%	4,4%
Aantal fte's	39,0	40,8

Inhoudsopgave

Jaarrekening 2018	59
Balans	60
Staat van baten en lasten	61
Kasstroomoverzicht	62
Toelichting behorende tot de jaarrekening	63
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	65
Grondslagen voor de resultaatbepaling	66
Toelichting op de balans	68
Toelichting op de staat van baten en lasten	74
Overige gegevens	80
Bijlagen	81

Balans per 31 december na bestemming saldo baten en lasten in euro

ACTIVA		2018	2017
<i>Materiële vaste activa</i>	A	1.093.379	1.403.429
<i>Financiële vaste activa</i>	B	314.487	314.487
<i>Vorderingen en overlopende activa</i>	C	4.395.142	3.760.514
<i>Effecten</i>	D	6.984.125	8.111.798
<i>Liquide middelen</i>	E	<u>5.099.505</u>	<u>5.453.753</u>
		<u>16.478.773</u>	<u>17.326.065</u>
Totaal		<u>17.886.640</u>	<u>19.043.981</u>
PASSIVA			
<i>Reserves en fondsen</i>			
- Reserves	F		
continuïteitsreserve	F1	4.868.520	4.248.754
bestemmingsreserves	F2	5.757.569	3.535.686
overige reserves	F3	<u>0</u>	<u>3.211.803</u>
		10.626.089	10.996.243
- Fondsen	G		
bestemmingsfonds(en)		<u>1.265.909</u>	<u>1.075.200</u>
		11.891.998	12.071.443
<i>Voorzieningen</i>	H	1.717.148	2.036.722
<i>Kortlopende schulden</i>	I	<u>4.277.494</u>	<u>4.935.816</u>
Totaal		<u>17.886.640</u>	<u>19.043.981</u>

Staat van baten en lasten in euro

		Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
BATEN				
Baten van particulieren	J	8.779.309	6.853.413	7.379.804
Baten van bedrijven	K	43.524	100.000	76.182
Baten van loterijorganisaties	L	925.000	900.000	989.391
Baten van subsidies van overheden	M	716.016	1.396.984	674.985
Baten van andere organisaties zonder winststreven	N	7.694.422	9.444.748	9.045.694
Som van de baten		18.158.271	18.695.145	18.166.056
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen	O			
Projecten	O1	9.819.493	10.997.067	11.830.906
Programma's	O2	3.555.933	2.666.780	1.912.224
Capaciteitsversterking Particulier Initiatief en Project Eigenaren	O3	69.671	253.389	148.803
Voorlichting	O4	1.836.401	2.106.504	1.856.661
		15.281.498	16.023.740	15.748.594
Wervingskosten				
Kosten uit eigen fondsenwerving	P	2.153.139	2.926.209	2.239.269
Kosten van beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie	Q	793.373	877.630	649.354
Som van de lasten		18.228.010	19.827.579	18.637.217
Saldo voor financiële baten en lasten		-69.739	-1.132.434	-471.161
Saldo financiële baten en lasten	R	-109.706	320.000	374.491
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-179.445	-812.434	-96.670
Bestemming saldo van baten en lasten in euro	S			
Toevoeging/onttrekking aan:				
Continuïteitsreserve		619.766		196.047
Bestemmingsreserves		2.221.883		-44.303
Overige reserve		-3.211.803		340.408
Totaal reserves		-370.154		492.152
Totaal bestemmingsfondsen		190.709		-588.822
SALDO VAN BATEN EN LASTEN		-179.445	-812.434	-96.670

Kasstroomoverzicht over 2018 in euro

2018

2018

2017

Kasstroom uit operationele activiteiten

Saldo van baten en lasten	-179.445	-96.670
Aanpassing voor:		
- Afschrijving materiële vaste activa	316.698	164.133
- Waarde mutatie financiële vaste activa	0	35.513
- Waarde mutatie effecten	192.002	-279.336
- Mutatie voorzieningen	-319.574	-3.245
- Interest en dividend baten	-127.672	-142.677

Bruto kasstroom uit operationele activiteiten**-117.991 -322.282**

Mutaties:

- Vorderingen en overlopende activa	-634.628	220.397
- Schulden en overlopende passiva	-658.322	1.399.554
- Ontvangen interest	58.809	83.016
- Ontvangen dividend	68.863	59.661

Netto kasstroom uit operationele activiteiten**-1.283.269 1.440.346****Kasstroom uit investeringsactiviteiten**

Investerings in materiële vaste activa	-6.648	-66.268
Investerings in financiële vaste activa	0	0
Investerings in effecten	-2.038.347	-2.448.280
Desinvesterings in effecten	2.974.017	1.999.829

Totaal**929.022 -514.719****Totale kasstroom****-354.248 925.625**

Als volgt toe te lichten:

Liquide middelen einde boekjaar	5.099.505	5.453.753
Liquide middelen begin boekjaar	5.453.753	4.528.128

Mutatie liquide middelen**-354.248 925.625**

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2018

Algemeen

De stichting Wilde Ganzen/IKON, gevestigd te Heuvellaan 36 te Hilversum, is een fondswervende instelling. Haar voornaamste activiteiten naast het werven van fondsen bestaan uit het beoordelen en financieren van ontwikkelingsprojecten en het in dit kader ondersteunen van particuliere initiatieven, de uitvoering en medefinanciering van subsidieprogramma's alsmede het geven van voorlichting.

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen.

Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. Deze inrichting is tevens één van de voorwaarden voor het verkrijgen van het CBF-Keur. Dit is een keurmerk dat door het Centraal Bureau Fondsenwerving wordt verleend aan fondsenwervende instellingen die voldoen aan de gestelde eisen, vastgelegd in het Reglement CBF-Keur. In 2001 heeft de Stichting Wilde Ganzen/IKON dit keurmerk verworven en na een tussentijdse hertoetsing in 2012 is gebleken dat Wilde Ganzen nog immer voldoet aan de gestelde keurmerk-criteria.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Verslaggevingperiode

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van een verslagperiode van een jaar. Het boekjaar valt samen met het kalenderjaar.

Wijziging model staat van baten en lasten

Door een actualisering van de Richtlijn 650 Fondsenwervende Instellingen is het model voor de staat van baten en lasten in het verslagjaar gewijzigd. Het betreft hierbij voornamelijk een nieuwe rubricering van de baten, daarnaast wordt het saldo van de financiële baten en lasten opgenomen na het saldo van de baten en lasten. Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de vergelijkende cijfers eveneens aangepast.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidieverplichtingen verdienen hierbij bijzondere aandacht. Vaak betreft dit verplichtingen voor meerdere jaren. Van een subsidieverplichting is sprake nadat het bestuur/de directie een besluit ter zake heeft genomen en dit kenbaar heeft gemaakt aan de subsidieontvanger, waardoor een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting ontstaat. Deze verplichting wordt op de balans als schuld verantwoord en gelijktijdig wordt de last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de organisatie.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft. De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van de directie het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen en veronderstellingen, te weten de waardering van nalatenschappen en voorzieningen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten in de jaarrekening omvatten investeringen in aandelen, obligaties en overige beleggingen, vorderingen, geldmiddelen, langlopende schulden, crediteuren en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen.

De stichting maakt geen gebruik van derivaten.

De grondslagen voor de waardering van deze posten na eerste opname zijn hieronder per post vermeld.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen. De geamortiseerde kostprijs is gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio.

Effecten

De beleggingen van de stichting in aandelen en obligaties worden na de eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. Veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Dividenden worden in de staat van baten en lasten verantwoord op het moment dat deze betaalbaar zijn gesteld.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rente methode. De geamortiseerde kostprijs is nagenoeg gelijk aan de nominale waarde als er geen sprake is van transactiekosten en (dis)agio.

De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Kantoorgebouwen	2,5%
Inventaris	20,0%
Andere vaste bedrijfsmiddelen	33,3%

De investering in de implementatie van Salesforce wordt afgeschreven tegen 20,0% en niet 33,3 % en is daardoor gelijk aan de termijn van de licentieovereenkomst.

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen.

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst-waarde.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Vervreemding vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen de boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorderingen en effecten

De grondslagen voor de waardering van vorderingen en effecten zijn beschreven onder het hoofd Financiële instrumenten.

Reserves

Continuïteitsreserve

Een continuïteitsreserve wordt gevormd voor de dekking van risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat de fondsenwervende instelling ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. Bij Wilde Ganzen bestaat de continuïteitsreserve uit een reserve voor doorlopende organisatiekosten.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserves: Activa bedrijfsvoering, PI Projecten en Eigen bijdrage Programma's is door het bestuur bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen. De hoogte van de bestemmingsreserve: nog af te wikkelen nalatenschappen, is gelijk aan de waardering van de nalatenschappen belast met vruchtgebruik en kan nog niet besteed worden.

Overige reserves

Overige reserves betreffen reservemiddelen die resteren na de eerder genoemde bestedingen.

Fondsen

Bestemmingsfonds(en)

Bestemmingsfonds (en) betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Langlopende en kortlopende schulden

De waardering van langlopende en kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Baten van particulieren

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Baten uit nalatenschappen

Baten uit nalatenschappen, inclusief de nalatenschappen waarop vruchtgebruik rust, worden verantwoord in het jaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten van bedrijven

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Baten van loterijorganisaties

Deze opbrengsten worden verantwoord in het jaar van toekenning.

Baten van subsidies van overheden

De baten uit subsidies van overheden worden verantwoord op het moment dat besteding van de subsidie plaatsvindt.

Baten van andere organisaties zonder winststreven

De verwerking van baten van andere organisaties zonder winststreven worden verantwoord in het jaar van ontvangst.

Besteed aan doelstelling en projectverplichtingen

De projectverplichtingen in het kader van de doelstelling worden voor de gehele looptijd als besteding verantwoord in het jaar waarin het projectbesluit is genomen en het toegezegde actieresultaat en de toerekening WG-premie tot verplichting leidt.

De overige bestedingen worden als last opgenomen in het jaar waarin de prestatie aan Wilde Ganzen is geleverd.

Wervingskosten

In de wervingskosten zijn inbegrepen alle kosten die gemaakt zijn om de totale baten uit eigen fondsenwerving te verwerven, te weten de directe wervingskosten en de met de fondsenwerving verband houdende uitvoeringskosten eigen organisatie.

Lonen en salarissen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Saldo financiële baten en lasten

De gerealiseerde en ongerealiseerde koersresultaten worden in het desbetreffende boekjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Dividenden worden verantwoord in het boekjaar waarin zij betaalbaar worden gesteld. De rentebaten worden verantwoord in het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De met de beleggingen gemoeide kosten worden in mindering gebracht op de rente baten en baten uit beleggingen.

Kostentoerekening

Kosten worden toegerekend aan de activiteiten *i.* bestedingen aan de diverse sectoren, *ii.* (subsidie)programma's, *iii.* capaciteits-versterking en voorlichting, *iv.* wervingskosten baten en *v.* kosten beheer en administratie, op basis van de volgende maatstaven:

- direct toerekenbare kosten worden direct toegerekend;
- niet direct toerekenbare kosten worden toegerekend op basis van een schatting van op basis van de brutoloonkosten gewogen fulltime eenheden (fte's) dat de medewerkers aan een activiteit hebben besteed.

De niet directe toerekenbare kosten zijn als volgt procentueel verdeeld:

	2018	2017
Personeelskosten	74,2%	73,1%
Huisvestingskosten	0,6%	1,5%
Kantoor- en algemene kosten	16,6%	20,4%
Afschrijving en rente	8,6%	5,0%

Pensioenen

Stichting Wilde Ganzen/IKON heeft een pensioenregeling die wordt geclassificeerd als een zogenaamde toegezegde pensioenregeling. De pensioenregeling is ondergebracht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). Dit betreft een bedrijfstak pensioenfonds en stichting Wilde Ganzen/IKON heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Ten aanzien van de overige pensioentoezeggingen wordt de jaarlijkse premiebetaling als last verantwoord. Per jaareinde verschuldigde premies zijn als verplichting op de balans opgenomen.

Grondslagen leasing**Leasing**

De organisatie kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Operationele leases

De Stichting treedt als lessee in een operationele lease, waarbij de leaseobjecten zijnde een drietal kopieerapparaten, niet worden geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht**Presentatie**

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de kasstromen uit operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

Grondslagen reële waarde

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

- De reële waarde van beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald aan de hand van de biedprijs.
- De reële waarde van niet-beursgenoteerde financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Toelichting op de balans

A. Materiële vaste activa in euro

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Pand Heuvel- laan	Inven- tarissen	Hard- ware/ Software	Totaal 2018	Totaal 2017
Aanschafwaarde					
Stand per 1 januari	1.607.508	96.293	474.294	2.178.095	2.132.972
Investeringsen		4.660	1.988	6.648	66.268
Desinvesteringen		-68.322	-109.915	-178.237	-21.144
Stand 31 december	1.607.508	32.631	366.366	2.006.506	2.178.095
Afschrijvingen					
Stand per 1 januari	464.401	72.779	237.486	774.666	631.677
Desinvesteringen		-68.322	-109.915	-178.237	-21.144
Afschrijvingen	36.938	15.184	108.409	160.531	164.134
Afwaardering	156.169			156.169	
Stand 31 december	657.508	19.642	235.980	913.128	774.666
Boekwaarde per 31 december	950.000	12.989	130.386	1.093.379	1.403.429

De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en –terreinen is bepaald op basis van de overeengekomen opbrengstwaarde.

De materiële vaste activa worden aangehouden ten behoeve van de uitoefening van de bedrijfsvoering.

B. Financiële vaste activa in euro

	2018	2017
Deelnemingen en overige participaties		
Deelnemingen Cooperatie ICCO U.A.	250.000	250.000
Participatie Fonds Agri Business Booster	64.487	64.487
Stand per 31 december	314.487	314.487

Deelnemingen Cooperatie ICCO U.A.

Dit betreft de kapitaalstorting in de cooperatie PerspActive waarvan Wilde Ganzen samen met Edukans, ICCO, Woord & Daad, Red een Kind, Tear, Leger des Heils, Lepira Zending, Light for the World en Dorcas deel van uit maakt.

Participatie Fonds Agri Business Booster

Dit is een fonds waarin onder andere ICCO, Woord en Daad en Wilde Ganzen participeren. Het is opgezet om de productiecapaciteiten van ondernemers in kleinschalige landbouw verwerkende bedrijven te versterken en hun productie te vergroten.

	2018	2017
Stand per 1 januari	64.487	100.000
Afwaardering naar netto waarde van de participatie	0	-35.513
Stand per 31 december	64.487	64.487

C. Vorderingen en overlopende activa in euro

	2018	2017
Nalatenschappen	3.082.534	2.662.337
Rente op effecten	32.352	43.267
Nog te ontvangen subsidies overig	251.799	84.019
Nationale Postcode Loterij	900.000	900.000
Overige vorderingen	128.457	70.891
Stand per 31 december	4.395.142	3.760.514

De nalatenschappen, inclusief de nalatenschappen waarop vruchtgebruik rust, worden opgenomen als vordering in het jaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen op nalatenschappen, in de vorm van voorschotten, worden op deze vordering in mindering gebracht in het boekjaar waarin ze worden ontvangen. De ontvangst van deze vorderingen kan over meerdere jaren verspreid zijn.

De post subsidies betreft de per saldo nog te vorderen bedragen over 2018 inzake het programma EU Mozambique van € 84.019 en in het kader van het strategisch partnerschap van € 167.780.

De vorderingen exclusief de nalatenschappen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

De vorderingen worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling.

D. Effecten in euro

	2018		2017	
De effecten worden aangehouden ter belegging.				
Aandelen	3.159.535	45,3%	3.990.526	49,3%
Obligaties	3.824.590	54,8%	4.121.272	50,8%
Stand per 31 december	6.984.125	100%	8.111.798	100%

De waarde van zowel de aandelen als de obligaties geschiedt tegen marktwaarde.

Het vermogen van Wilde Ganzen wordt op niet-risicovolle wijze beheerd.

	Aandelen	Obligaties	Totaal
Stand per 1 januari	4.102.147	4.009.651	8.111.798
Aankopen	1.014.185	1.024.162	2.038.347
Verkopen/Aflossingen	-1.834.797	-1.139.220	-2.974.017
Koersresultaat	-122.000	-70.003	-192.003
Stand per 31 december	3.159.535	3.824.590	6.984.125

Het rendement (na aftrek kosten beleggingen) op de beleggingsportefeuille over 2018 bedraagt -1,5 % (over 2017: 4,8 %) en bestaat uit de volgende componenten:

	Dividend/ coupons/ interest	Koers resul- taten	Kosten beleg- gingen	Totaal 2018
Aandelen	68.863	-122.000		-53.137
Obligaties	58.809	-70.003		-11.194
Kosten beleggingen			-45.377	-45.377
Totaal rendement 2018	127.672	-192.002	-45.377	-109.706

E. Liquide middelen in euro

	2018	2017
Banken	5.099.383	5.453.516
Kasmiddelen	122	237
Stand per 31 december	5.099.505	5.453.753

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar en worden aangehouden voor directe aanwending in het kader van de doelstelling. De afname van de liquide middelen zijn met name een gevolg van een afname van de projectverplichting en een toename van de vorderingen uit hoofde van nalatenschappen en subsidies.

F. Reserves in euro

	2018	2017
F1 Continuïteitsreserve	4.868.520	4.248.754
F2 Bestemmingsreserves	5.757.569	3.535.686
F3 Overige reserve	0	3.211.803

Stand per 31 december**10.626.089 10.996.243**

De mutaties van de reserves zijn als volgt weer te geven:

	Conti-nuïteits- reserve	Bestem- mings- reserves	Overige reserve	Totaal 2018	Totaal 2017
Stand per 1 januari	4.248.754	3.535.686	3.211.803	10.996.243	10.504.090
Mutaties: - toevoegingen/onttrekking aan reserves	619.766	2.221.883	-3.211.803	-370.154	492.152
Stand per 31 december	4.868.520	5.757.569	0	10.626.089	10.996.243

F1 Continuïteitsreserve

	2018	2017
Stand per 1 januari	4.248.754	4.052.707
Toevoeging/onttrekking via bestemming saldo	619.766	196.047

Stand per 31 december**4.868.520 4.248.754**

De continuïteitsreserve is gevormd om de continuïteit te waarborgen ingeval van (tijdelijke) sterk tegenvallende opbrengsten of onverwachte De omvang van de continuïteitsreserve is gebaseerd op de bestaande jaarlijkse personeelskosten verhoogd met een opslag van 50% voor overheadkosten. De vastgestelde continuïteitsreserve bedraagt per 31 december 2018 het maximum bedrag ad € 4.868.520

De norm voor de maximale omvang van de continuïteitsreserve volgens de Richtlijn Financieel Beheer van Goede Doelen Nederland is anderhalf maal de jaarlijkse kosten voor de werkorganisatie. Onder kosten werkorganisatie wordt verstaan:

Personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor en algemene kosten en afschrijvingen worden volledig meegenomen inclusief het gedeelte dat aan de doelstelling wordt toegerekend. Verstrekte subsidies en bijdragen, afdrachten, aankopen en verwervingen, uitbesteed werk en communicatiekosten worden volledig meegenomen uitgezonderd dat deel dat wordt toegerekend aan de doelstelling.

Ultimo 2018 is de omvang van de continuïteitsreserve volgens de berekeningswijze van Goede Doelen Nederland 0,9 maal de jaarlijkse kosten van de werkorganisatie.

F2 Bestemmingsreserves

	Activa bedrijfs- voering	Projecten	Eigen bijdrage programma's	Nog af te wikkelen nalaten- schappen	Totaal 2018	Totaal 2017
Stand per 1 januari	1.403.429	1.578.696	500.000	53.560	3.535.686	3.579.990
Mutaties: - via bestemming saldo	-310.049	1.571.305	954.447	6.180	2.221.883	-44.303
Stand per 31 december	1.093.379	3.150.000	1.454.447	59.740	5.757.569	3.535.686

Op bovenstaande bestemmingsreserves berust geen verplichting. De beperkte bestedingsmogelijkheid is aangegeven door het bestuur van de stichting.

Een deel van het vermogen is vastgelegd in activa welke gebruikt worden voor de bedrijfsvoering. Het bedrag is gelijk aan de boekwaarde van kantoorinventaris, computers en het pand Heuvellaan.

Verder bestaan de bestemmingsreserves uit de reserve Projecten en de reserve Eigen bijdrage Programma's. Mochten de inkomsten uit fondsenwerving niet toereikend zijn om de premie op de projecten respectievelijk de eigen bijdrage aan programma's af te dekken, dan worden deze reserves aangewend. Het uitgangspunt is dat de verplichtingen nog minimaal een jaar kunnen worden aangegaan, ook als de inkomsten wegvallen.

De reserve Nog af te wikkelen nalatenschappen is gevormd in verband met de verwerking en waardering van nalatenschappen belast met vruchtgebruik. De hoogte van deze reserve is gelijk aan de waardering van de betreffende nalatenschappen.

F3 Overige reserves	2018	2017
Stand per 1 januari	3.211.803	2.871.395
Mutaties:		
- toevoegingen via bestemmingssaldo		
- onttrekking via bestemmingssaldo	-3.211.803	340.408
Stand per 31 december	0	3.211.803

Deze reserve is primair bedoeld voor bestedingen binnen de doelstelling en is om deze reden in 2018 toegevoegd aan de bestemmingsreserves Projecten en Eigen bijdrage programma's.

G. Fondsen in euro	2018	2017
Stand per 1 januari	1.075.200	1.664.022
Mutaties:		
- toevoeging aan bestemmingsfondsen	1.515.369	1.249.280
- onttrekking aan bestemmingsfondsen	-1.324.660	-1.838.099
Stand per 31 december	1.265.909	1.075.200

De bestemmingsfondsen zijn gelden die verkregen zijn ter besteding aan een specifiek doel waarvan per balansdatum de projectdoelen nog niet zijn gedefinieerd. In de bijlagen is een overzicht bestemmingsfondsen opgenomen. Giften en projecten hebben betrekking op ontvangsten en bestedingen die in de staat van baten en lasten zijn verantwoord en die aan de bestemmingsfondsen zijn toegerekend. De mutaties die onttrokken zijn aan overige reserves komen overeen met de afspraken met derden. Op grond van de overeenkomsten met derden wordt aan derden het recht gegeven de bestemming van deze middelen aan te geven.

H. Voorziening projecten in euro	2018	2017
Stand per 1 januari	2.036.722	2.039.967
Mutaties:		
- Dotatie	2.813.374	3.483.591
- Onttrekkingen	-3.132.948	-3.486.836
Stand per 31 december	1.717.148	2.036.722

De voorziening projecten is gevormd op basis van toezeggingen per balansdatum in de vorm van premies en specifieke bijdragen aan samenwerkingspartners. Wilde Ganzen is voornemens om tot uitkering van deze verplichting over te gaan ongeacht of er in komende boekjaren sprake is van voldoende inkomsten. Een uitkering vindt plaats onder voorbehoud van individuele toetsing op basis van een afzonderlijk besluit. De voorziening projecten wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

I. Kortlopende schulden in euro

	2018	2017
Projectverplichtingen	2.252.864	2.984.597
Programmaverplichtingen	1.072.861	1.041.762
Schulden en overlopende passiva	951.769	909.457
Stand per 31 december	4.277.494	4.935.816

Bedragen die aan projecten worden toegekend, maar in het boekjaar nog niet tot uitkering kwamen, worden als verplichtingen opgenomen. Vrijgevallen verplichtingen worden in mindering gebracht in het jaar waarin de toezegging komt te vervallen.

De programmaverplichtingen betreft de per saldo verschuldigde bedragen aan samenwerkingspartners in het kader van het programma Change the Game (€ 832.937) en het programma Frame Voice Report (€ 239.924).

De schulden en overlopende passiva bestaan uit:

	2018	2017
Vakantiedagen en vakantiegeld	162.932	164.832
Te betalen loonheffing	168.162	168.956
Pensioenpremies	8.311	6.895
Crediteuren	477.858	409.932
Overig	134.506	158.842
Stand per 31 december	951.769	909.457

Financiële instrumenten**Algemeen**

De organisatie maakt gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft de organisatie een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de organisatie te beperken. De organisatie zet geen afgeleide financiële instrumenten in om de risico's te beheersen.

Kredietrisico

Het kredietrisico van de vordering bestaande uit nalatenschappen, subsidies, rente en overige vorderingen is vrijwel nihil. De vordering nalatenschappen wordt mede bepaald aan de hand van door de notarissen overlegde formele documenten, de vordering uit subsidieprogramma's zijn afspraken die voortvloeien uit lopende programma's en de rente is de rente over het vierde kwartaal van 2018.

Liquiditeitsrisico

Wilde Ganzen beschikt over voldoende liquide middelen waarvan een deel is belegd in effecten. Tot op heden is er nooit aanspraak gemaakt op deze effectenportefeuille.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen**Belangrijke financiële rechten*****Nalatenschappen met vruchtgebruik***

Nalatenschappen met vruchtgebruik worden verwerkt in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Van acht dossiers met vruchtgebruik kan de waarde van het financiële effect van de voordelen niet worden geschat.

Subsidies

ICCO heeft als penvoerder van samenwerkingsverband onder het Strategisch Partnerschap programma, ten behoeve van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, aan Stichting Wilde Ganzen een subsidie toegekend voor de periode 2016-2020. Het aandeel van Wilde Ganzen in het totale subsidiebedrag voor de resterende looptijd is maximaal € 662.920.

CISU heeft als penvoerder van samenwerkingsverband Frame Voice Report, ten behoeve van de Europese Unie, aan Stichting Wilde Ganzen een subsidie toegekend voor de periode 1 december 2017 - 30 november 2020. Het aandeel van Wilde Ganzen in het totale subsidiebedrag voor de resterende looptijd is maximaal € 905.672.

Nationale Postcode Loterij

Stichting Wilde Ganzen heeft een meerjarige overeenkomst afgesloten met de Nationale Postcode Loterij tot het eind van 2019 voor het verkrijgen van een jaarlijkse afdracht.

Belangrijke financiële verplichtingen***Operationele leaseverplichtingen***

De stichting heeft een operationeel leasecontract afgesloten voor de huur van en drietal kopieermachines. De leaseverplichting bedraagt € 15.245 per jaar. Het contract loopt tot en met mei 2021.

Toelichting op de staat van baten en lasten

J. Baten van particulieren in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Donaties en giften	4.820.951	4.253.413	4.054.847
Nalatenschappen	3.958.358	2.600.000	3.324.957
	8.779.309	6.853.413	7.379.804

K. Baten van bedrijven in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Baten van bedrijven	43.524	100.000	76.182

L. Baten van loterijorganisaties in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Baten van de Nationale Postcode loterij	925.000	900.000	989.391

M. Subsidies van overheden in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Baten in het kader van EU-subsidie Young Africa Mozambique	0	0	130.071
Baten in het kader van EU-subsidie Frame Voice Report	445.611	616.984	7.013
Baten in het kader van subsidie Strategisch Partnerschap	270.405	780.000	537.901
	716.016	1.396.984	674.985

N. Baten van andere organisaties zonder winststreven in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Baten van andere organisaties zonder winststreven	5.616.547	6.894.748	6.572.875
Baten van vermogensfondsen	2.077.875	2.550.000	2.472.819
	7.694.422	9.444.748	9.045.694

O. Besteed aan doelstellingen in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
O1 Bestedingen projecten aan de sectoren			
1. Onderwijs en training	4.339.908	4.350.191	4.680.039
2. Gezondheid	1.919.766	2.094.383	2.253.187
3. Water en sanitatie	1.175.235	1.409.051	1.515.890
4. Zorg en welzijn	981.262	1.261.051	1.356.669
5. Werkgelegenheid en inkomen	705.018	938.469	1.009.628
6 Voedselzekerheid	362.220	188.253	202.527
7. Overig	336.084	755.668	812.966
	9.819.493	10.997.067	11.830.906
O2 Bestedingen aan programma's			
Programma Change the Game	2.876.648	1.937.015	1.664.997
Programma EU Mozambique			236.716
Programma EU Frame Voice Report	679.285	729.765	8.920
Programma SBOS			1.590
	3.555.933	2.666.780	1.912.224
O3 Capaciteitsversterking Particulier Initiatief en Project Eigenaren	69.671	253.389	148.803
O4 Voorlichting	1.836.401	2.106.504	1.856.661
Totaal besteed aan doelstellingen	15.281.498	16.023.740	15.748.594

De bestedingen aan de diverse projecten zijn bij Wilde Ganzen niet direct door de eigen organisatie te beïnvloeden omdat de organisatie particuliere initiatieven de mogelijkheid biedt om samen met een partner overzee zelf een projectvoorstel in te dienen. Wilde Ganzen werkt derhalve vraaggestuurd. Het aanbod van het particulier initiatief bepaalt welke thema's in meer of mindere mate gesteund worden.

De toename in het verslagjaar van de bestedingen aan programma's is mede ontstaan omdat er met samenwerkingspartners contracten voor meerdere jaren zijn getekend. De volledige verplichtingen voor alle jaren zijn in 2018 in de kosten verantwoord.

Bestedingspercentage

Onderstaand is de verhouding van de totale bestedingen aan de doelstelling(en) in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Totaal bestedingen	15.281.498	16.023.740	15.748.594
Totaal baten	18.158.271	18.695.145	18.166.056
Bestedingspercentage baten	84,2%	85,7%	86,7%
Totaal bestedingen	15.281.498	16.023.740	15.748.594
Totaal lasten	18.228.010	19.827.579	18.637.217
Bestedingspercentage lasten	83,8%	80,8%	84,5%

P. Wervingskosten in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Uitvoeringskosten eigen organisatie	598.627	1.266.709	742.651
Kosten direct marketing	2.609.952	2.730.000	2.698.444
Website	139.023	105.000	54.538
Publiciteitskosten	82.042	96.000	23.687
Advertentiekosten	20.845	0	303
Opnamekosten IKON	98.554	120.000	51.953
Overig	137.931	191.500	116.051
Doorbelast kosten aan besteding doelstelling voorlichting	-1.533.835	-1.583.000	-1.448.358
	2.153.139	2.926.209	2.239.269

De hogere kosten voor de website zijn het gevolg van meer activiteiten op het gebied van social media.

Kostenpercentage fondsenwerving

Onderstaand is de verhouding van de kosten fondsenwerving in relatie met de totale baten procentueel weergegeven voor de jaren:

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Totale baten	18.158.271	18.695.145	18.166.056
Wervingskosten	2.153.139	2.926.209	2.239.269
Kostenpercentage fondsenwerving	11,9%	15,7%	12,3%

Q. Kosten beheer en administratie in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Kosten van beheer en administratie	793.373	877.630	649.354
Kostenpercentage van beheer en administratie in % totale lasten	4,4%	4,4%	3,5%

De kosten van beheer en administratie zijn bepaald door de geschatte tijdsverdeling van de individuele medewerkers over de taakgebieden uitvoeringskosten ten behoeve van de doelstelling, uitvoeringskosten ten behoeve van de fondsenwerving en uitvoeringskosten beheer en administratie. De kosten zijn naar rato en gekoppeld aan de salariskosten van de medewerkers aan de verschillende uitvoeringskosten toegerekend.

R. Saldo financiële baten en lasten in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Rentebaten en baten uit beleggingen			
Dividend	68.863		59.661
Rente	58.809		83.016
Koersresultaten	-192.002		279.334
	-64.330	350.000	422.011
Kosten van beleggingen			
Bankkosten effecten	45.377	30.000	47.521
Netto beleggingsresultaat	-109.706	320.000	374.491

Het resultaat uit beleggingen is negatief vanwege een grote koersdaling in het laatste kwartaal van 2018.

S. Toelichting op bestemming saldo in euro

		Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Continuïteitsreserve (1)	F1			
Onttrekking/toevoeging aan continuïteitsreserve		619.766		196.047
Bestemmingsreserves (2)	F2			
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserve activa		-310.049		-97.863
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserve Projecten		1.571.305		
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsreserve Eigen bijdrage		954.447		
Onttrekking/toevoeging aan reserve nog af te wikkelen nalatenschappen		6.180		53.560
		2.221.883		-44.303
Overige reserves (3)	F3			
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves		-3.211.803		340.408
Totaal onttrekking/toevoeging aan reserves (1) t/m (3)	F	-370.154		492.152
Bestemmingsfondsen (4)				
Onttrekking/toevoeging aan bestemmingsfondsen		190.709		-588.822
Totaal bestemming saldo (1) t/m (4)		-179.445	-812.434	-96.670

T. Toelichting lasten verdeling in euro

Samenvatting specificatie en verdeling kosten over 2018 naar bestemming.

Bestemming	Bestedingen aan projecten	Bestedingen aan program- ma's	Capaciteits- versterking PI en PE	Voorlichting	Subtotaal besteed aan doelstellingen	Wervings- kosten	Kosten beheer en admini- stratie	Totaal 2018
Lasten								
Verstrekte subsidies en bijdragen	8.343.884	3.021.573	59.201	1.560.440	12.985.098	0	0	12.985.098
Communicatiekosten	0	0	0	0	0	1.554.512	0	1.554.512
Personeelskosten	1.095.183	396.597	7.770	204.816	1.704.366	444.295	588.833	2.737.494
Huisvestingskosten	9.151	3.314	65	1.711	14.241	3.712	4.920	22.873
Kantoor- en algemene kosten	244.575	88.568	1.735	45.739	380.617	99.220	131.498	611.335
Afschrijvingskosten	126.700	45.882	899	23.695	197.176	51.400	68.122	316.698
Totaal	9.819.493	3.555.933	69.671	1.836.401	15.281.498	2.153.139	793.373	18.228.010

In bijlage is een specificatie van staat model toelichting bestedingen opgenomen.

Toelichting op de apparaatskosten in model toelichting bestedingen in euro

	Werkelijk 2018	Begroot 2018	Werkelijk 2017
Personeelskosten			
Lonen en salarissen	2.079.417	2.327.566	1.934.857
Werknemersverzekeringen	330.830	379.393	277.386
Pensioenverzekeringen	213.301	263.015	203.450
Ontvangen ziekengeld	-52.419	-30.000	-56.145
Overige personeelskosten	674.551	316.000	420.851
Doorbelast aan besteed aan doelstellingen	-508.186	-90.000	-392.205
	2.737.494	3.165.974	2.388.194
Huisvestingskosten			
Onderhoudskosten	6.934	6.000	9.953
Overige huisvestingskosten	15.939	10.000	39.775
	22.873	16.000	49.728
Kantoor- en algemene kosten			
Algemene vergaderingen	23.442	7.500	14.089
Kantoorkosten	83.218	78.500	80.407
Corporate communicatie	19.068	315.000	58.042
Automatisering	198.289	141.500	262.024
Overige algemene kosten	298.667	200.600	380.184
Doorbelast aan besteed aan doelstellingen	-11.349	-162.500	-128.522
	611.335	580.600	666.224
Afschrijvingskosten			
Afschrijvingen	316.698	177.000	164.133
Totaal apparaatskosten	3.688.400	3.939.574	3.268.279

Personeelsbestand

Het gemiddeld aantal werknemers was als volgt:

	2018	2017
Aantal fte's	40,8	39,0

Bezoldiging Directie in euro

Naam	2018 J. van Ments	2018 C. de Jong	2017 T. Huizinga
Functie	Interim directeur	Directeur	Directeur
Dienstverband			
Aard (looptijd)	contract	onbepaald	onbepaald
Uren (fte)	36	36	36
Parttimepercentage	0,8889	0,9444	0,8889
Periode	1/1-31/7	20/8 – 31/12	1/1 – 31/12
Bezoldiging			
Jaarinkomen			
Brutoloon/salaris	118.728	29.680	81.312
Vakantiegeld			10.247
Eindejaarsuitkering		2.473	6.776
Andere inkomensbestanddelen			
Totaal jaarinkomen	118.728	32.153	98.335
Belastbare vergoedingen/bijtellingsen			64
Pensioenpremie werkgeversdeel		4.264	11.320
Pensioencompensatie			
Overige beloningen op termijn			
	118.728	36.417	109.719
Uitkeringen beëindiging dienstverband			28.334
Totaal bezoldiging	118.728	36.417	138.053

In 2018 werd in verband met een vacature een interim directeur ingezet voor een periode van 7 maanden. De totale betaalde vergoeding inclusief BTW is marktconform en voldeed aan de voorwaarden die met betrekking tot de inzet van een interim-directeur in de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland zijn opgenomen.

Het jaarinkomen van de individuele directleden in loondienst blijft binnen het maximum van € 119.322 (op fulltime basis) volgens de Regeling beloning directeuren van goededoelenorganisaties van Goede Doelen Nederland. Ook het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingsen, de pensioenlasten, de pensioencompensatie en de overige beloningen op termijn samen, blijven binnen het in de regeling opgenomen maximum van € 189.000 per jaar. Voor een toelichting op het beleid en de uitgangspunten voor de directiebezoldiging verwijzen wij naar het jaarverslag.

Aan de directeur is geen enkel bedrag verstrekt aan leningen, voorschotten en garanties.

Bezoldiging Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht verricht zijn werkzaamheden onbezoldigd.

Ondertekening

Hilversum, 27-5-2019

Directie:

Dhr. ir. C. de Jong

Raad van toezicht:

Dhr. mr. H.J.E. Bruins Slot

Dhr. R. Vermaas

Mw. mr. drs. A.T. van der Wal

Dhr. drs. J.L. Sebel RA

Mw. dr. M.C.M. Senten MBA

Mw. drs. P.R. Eenhoorn

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Het pand aan de Heuvellaan is verkocht. De actuele waarde van de bedrijfsgebouwen en –terreinen per balansdatum is bepaald op basis van de overeengekomen opbrengstwaarde.

Nevenvestigingen

De organisatie heeft geen nevenvestigingen.

Bijlage: Staat model toelichting bestedingen in euro**Specificatie en verdeling kosten naar bestemming**

Bestedingen	Bestedingen projecten aan de sectoren						
	1. Onderwijs en training	2. Gezondheid	3. Water en sanitatie	4. Zorg en welzijn	5. Werkgelegenheid en inkomen	6 Voedsel-zekerheid	7. Overig
Lasten							
Subsidies en bijdragen	3.687.737	1.631.276	998.628	833.804	599.072	307.788	285.579
Communicatie							
Personeelskosten	484.035	214.114	131.076	109.442	78.632	40.400	37.485
Huisvestingskosten	4.044	1.789	1.095	914	657	338	313
Kantoor- en algemene kosten	108.094	47.816	29.272	24.440	17.560	9.022	8.371
Afschrijving en rente	55.998	24.771	15.164	12.661	9.097	4.674	4.336
Totaal	4.339.908	1.919.766	1.175.235	981.262	705.018	362.220	336.084
Bestedingen (vervolg)	Sub-totaal besteed aan projecten (i)	Programma Change the Game	Programma Frame Voice Report	Sub-totaal besteed aan subsidieprogramma's (ii)	Capaciteits versterking PI en PE (iii)	Voorlichting (iv)	Sub-totaal besteed aan doelstellingen (i) - (iiv) = (a)
Lasten							
Subsidies en bijdragen	8.343.884	2.444.366	577.207	3.021.573	59.201	1.560.440	12.985.098
Communicatie				0			
Personeelskosten	1.095.183	320.835	75.761	396.597	7.770	204.816	1.704.366
Huisvestingskosten	9.151	2.681	633	3.314	65	1.711	14.241
Kantoor- en algemene kosten	244.575	71.649	16.919	88.568	1.735	45.739	380.617
Afschrijving en rente	126.700	37.117	8.765	45.882	899	23.695	197.176
Totaal	9.819.493	2.876.648	679.285	3.555.933	69.671	1.836.401	15.281.498
Bestedingen (vervolg)	Sub-totaal besteed aan projecten (a)	Wervingskosten (b)	Kosten van beheer en administratie (c)		Totaal 2018 (a) - (c)	Begroot 2018	Totaal 2017
Lasten							
Subsidies en bijdragen	12.985.098				12.985.098	14.228.505	13.872.321
Comunicatie		1.554.512			1.554.512	1.659.500	1.496.619
Personeelskosten	1.704.366	444.295	588.833		2.737.494	3.165.974	2.388.194
Huisvestingskosten	14.241	3.712	4.920		22.873	16.000	49.728
Kantoor- en algemene kosten	380.617	99.220	131.498		611.335	580.600	666.223
Afschrijving en rente	197.176	51.400	68.122		316.698	177.000	164.133
Totaal	15.281.498	2.153.139	793.373		18.228.010	19.827.579	18.637.218

Bijlage: Overzicht bestemmingsfondsen 2018 in euro

Naam	Begin-saldo	Giften	Pro-jecten	Eind-saldo
	(a)	(b)	(c)	(a t/m c)
Apodophoria Fonds	0	3.500	-3.500	0
B.J. Kuikfonds	41.938	0	-2.920	39.018
CNS Sportfonds	34.066	1.000	-16.747	18.319
De Tantes	0	10.000	-9.687	313
Familiefonds Kool	84.477	4.000	-5.435	83.042
FEMI-fonds	38.137	0	0	38.137
Fonds Kinderen	0	7.764	0	7.764
Fonds Project van de Week	0	17.170	0	17.170
Gerritdina Educatie Fonds	0	10.000	-10.000	0
Honaert Fonds	6.644	53.356	-39.998	20.002
Retera van het Hof	0	124.064	-113.045	11.019
SAS Fonds	0	1.000	0	1.000
Sectorfonds Drinkwater en sanitatie	173.316	188.478	-74.900	286.894
Sectorfonds Gezondheid (curatief en preventief)	243.484	157.784	-138.122	263.146
Sectorfonds Landbouw, veeteelt, bosbouw, visserij	56.831	3.924	-2.455	58.300
Sectorfonds Onderwijs en training	0	176.328	-108.275	68.054
Sectorfonds Werk en inkomen	0	1.968	0	1.968
Sectorfonds Zorg en welzijn	0	24.837	-25.254	-417
Stichting BEA Rotterdam	0	4.540	0	4.540
Stichting RAM van Schalkwijk	0	40.000	0	40.000
Stichting Virtutis Opus	9.670	8.723	0	18.393
Stichting Weeshuis te Nijkerk	1.562	52.850	-34.517	19.895
Temminck Groll Fonds	10.000	11.667	-11.560	10.107
Van der Lee-van Groeningenfonds	10.000	0	-10.000	0
Anonieme fondsen	365.076	612.416	-718.245	259.247
Totalen	1.075.200	1.515.369	-1.324.660	1.265.909

Bijlage: Projecten overzicht per sector in euro

Sectoren	Begin-saldo	Actie-resultaat	Premie	Betalin-gen	Eind-saldo
	(a)	(b)	(c)	(d)	(a t/m d)
1. Onderwijs en training	1.338.244	2.218.861	1.166.732	4.152.382	571.456
2. Gezondheid	730.770	968.429	503.812	1.836.813	366.197
3. Water en sanitatie	410.048	670.450	348.538	1.124.453	304.583
4. Zorg en welzijn	433.525	594.055	295.814	938.861	384.534
5. Werkgelegenheid en inkomen	18.260	522.968	298.092	607.043	232.277
6 Voedselzekerheid	53.434	208.487	103.734	346.568	19.086
7. Overig	316	472.831	290.656	389.072	374.731
Totalen	2.984.597	5.656.080	3.007.378	9.395.192	2.252.864

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Wilde Ganzen/IKON te Hilversum.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Wilde Ganzen/IKON te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Wilde Ganzen/IKON per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Wilde Ganzen/IKON zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit de volgende in het bestuursverslag opgenomen onderdelen:

- Korte financiële samenvatting;
- Onze missie, visie en strategie;
- Projecten die wij steunen;
- Onze programma's;
- Communicatie;
- Fondsenwerving;
- Organisatie;
- Vooruitblik 2019;
- Bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

dubois + co

REGISTERACCOUNTANTS

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 7 juni 2019

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
G. Visser RA

Ons adres

Heuvellaan 36
1217 JN Hilversum

Telefoon

035 – 625 1030

E-mail

info@wildeganzen.nl

Websites

www.wildeganzen.nl

www.changethegameacademy.org

Kamer van Koophandel

41192276

Bankrekening

IBAN: NL53INGB000 00 40 000

BIC code: INGBNL2A

RSIN: 004040569

Colofon

Coördinatie: Anika Kerkvliet en Evonne Opstelten

Eindredactie: Marten Groen

Ontwerp: Beeldr

De foto's van projecten in dit jaarverslag hebben wij aangeleverd gekregen van de particuliere ontwikkelingsinitiatieven waar wij mee samenwerken. Veel dank hiervoor!

© 2019 Wilde Ganzen

Volg ons op:

Wij worden gesteund door de deelnemers aan de:

